

OSEBNA IZKAZNICA PROJEKTA

Projekt odgovarja na vprašanje:
"Kako zagotoviti učinkovitejše in
preglednejše gospodarjenje z gozdovi v
Sloveniji?"

- **Vodja projekta:** dr. Nike Krajnc
- **Partnerji projekta:** Gozdarski inštitut Slovenija, Univerza v Ljubljani (Biotehniška fakulteta, Fakulteta za upravo)
- **Trajanje projekta:** 1. 9. 2024 – 31. 8. 2026
- **Financiranje:** Ministrstvo za kmetijstvo (50 %), Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (50 %)

**OPTIMIZACIJA
INSTITUCIONALNO-
NORMATIVNIH REŠITEV ZA
TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE
GOZDOV V SLOVENIJI**

Zakaj je projektna tema aktualna?

realizacija možnega poseka ostaja nizka

administrativni postopki so pogosto zahtevni

Zakon o gozdovih temelji na ureditvi iz leta 1993

pojavi se se novi družbeni in podnebni izzivi

Preobremenjenost javne gozdarske službe

CILJ PROJEKTA JE OBLIKOVATI PREDLOGE ZA UČINKOVITEJŠE INSTITUCIONALNE IN NORMATIVNE REŠITVE NA PODROČJU GOZDOV.

Analiza

Kaj ovira gospodarjenje z gozdovi?

Primerjava

Kaj deluje v drugih državah?

Dialog

Kako vključiti deležnike

Rešitve

Kateri ukrepi so smiselni za Slovenijo

STRUKTURA PROJEKTA

DS1: Koordinacija (GIS)

DS2: Pregled ureditev gospodarjenja z gozdovi
(BFG)

DS3: Predlogi sprememb ureditve (FU)

DS4: Gozdni dialog
(GIS)

DS5: Komunikacija in diseminacija

Rezultat vseh sklopov projekta:
Predlogi za posodobitev institucionalnih in
normativnih rešitev na področju
gospodarjenja z gozdovi.

DS2: Pregled ureditev gospodarjenja z gozdovi

- **DS 2.1:** Identificirati pravne institute, ki omejujejo gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji.
- **DS 2.2:** Analizirati sisteme urejenosti gospodarjenja z gozdovi v izbranih/primerljivih državah EU.

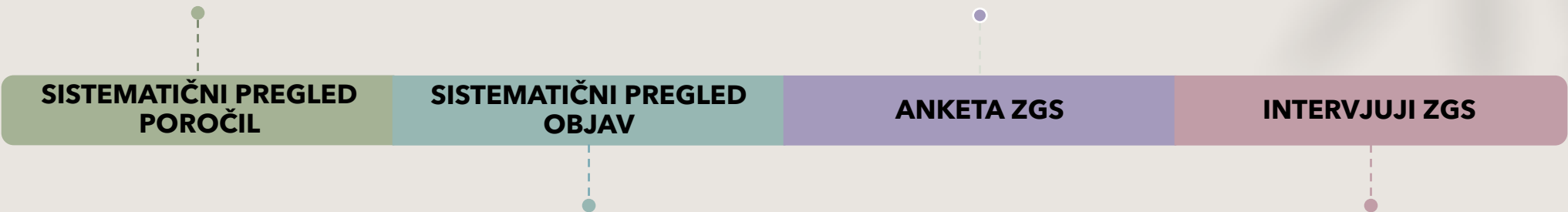
Vodja sklopa: prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh (UL BF)

IDENTIFIKACIJA PRAVNIH INSTITUTOV

Poročila Računskega sodišča, Letna poročila ZGS in IRSKGLR, Poročila o izvajanju NGP, OP NGP, GGN GGO "Presoja gospodarjenja in opredelitev temeljnih problemov", CRP MOBILES

Izvedena anketa med zaposlenimi na ZGS
n=408 (delno izpolnjenih); 270 (končalo anketo)

Znanstvene, strokovne in poljubne objave

Izvedeni intervjuji z vodstvenim kadrom na ZGS (n = 9)

FOKUS: Izkoriščanje gozdov, izvedba načrtovanih gozdnogospodarskih del, evidenca poseka, organizacija in delovanje javne gozdarske službe (ZGS)

DS3: Predlogi sprememb ureditve

Vodja sklopa: prof. dr. Mirko Pečarič (UL FU)

- **DS 3.1:** Identifikacija določb ZG, ki nasprotujejo ključnim načelom pravne države (lex praevia, stricta, scripta, et certa).
- **DS 3.2:** Predlog možnih, alternativnih rešitev pravne urejenosti ZG.

Kaj prinašajo spremembe:

- večjo pravno jasnost,
- manj administrativnih bremen,
- bolj učinkovito izvajanje ukrepov v gozdovih,
- jasnejše pristojnosti institucij,
- boljše pogoje za trajnostno gospodarjenje.

DS4: Gozdni dialog

- **DS 4.1:** Priprava in organizacija Gozdnega dialoga
- **DS 4.2:** Izvedba Gozdnega dialoga na temo alternativnih rešitev pravne urejenosti ZG.

Vodja sklopa: dr. Darja Stare (GIS)

Ključno vprašanje posveta

Kako zagotoviti, da bodo institucionalne in
normativne rešitve:

- učinkovite za gozdove
- izvedljive za lastnike
- podporne za stroko
- razumljive za javnost

**Današnji posvet je priložnost, da
predloge pretvorimo v
priporočila za prihodnji razvoj
slovenskega gozdarstva.**

Spletna stran projekta:

<https://www.gozdis.si/aktivni-projekti/optimizacija-institucionalno-normativnih-resitev-za-trajnostno-izkoriscanje-gozdov-v-sloveniji/>

Načrtovanje gospodarjenja z gozdovi z vidika upravljavca državnih gozdov

Aleš Kadunc

Slovenski državni gozdovi, d.o.o.

Ljubljana, 31. avgust 2026

Državni gozdovi – nekaj osnovnih značilnosti

Površina gozdov cca. **240.000 ha**

Letni posek cca. **1.200.000 (neto) m³**

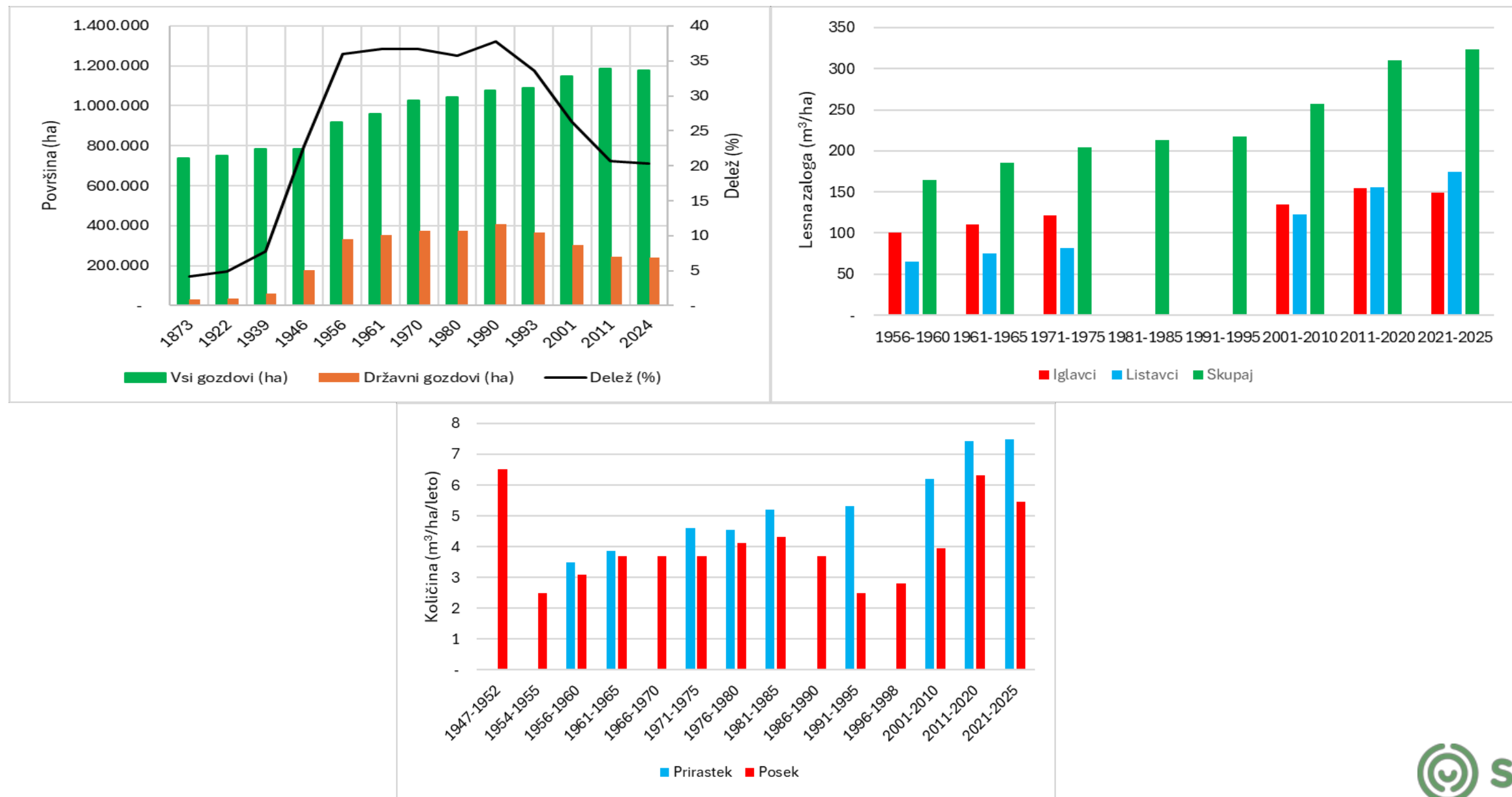
Vlaganja v gojitvena, varstvena in biomeliorativna dela cca. **4 mio EUR** letno oziroma cca. 24.000 dnin (100 dnin/1.000 ha).

Vlaganja v gozdno infrastrukturo (poleg pristojbine za GC) cca. **5 mio EUR** letno.

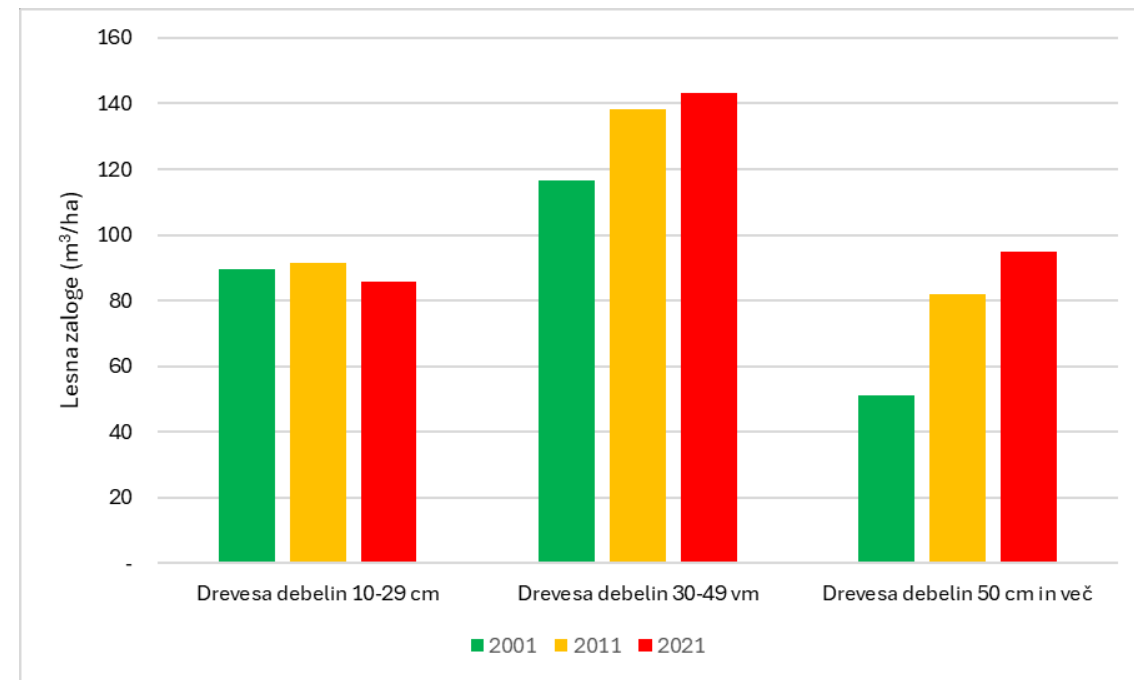
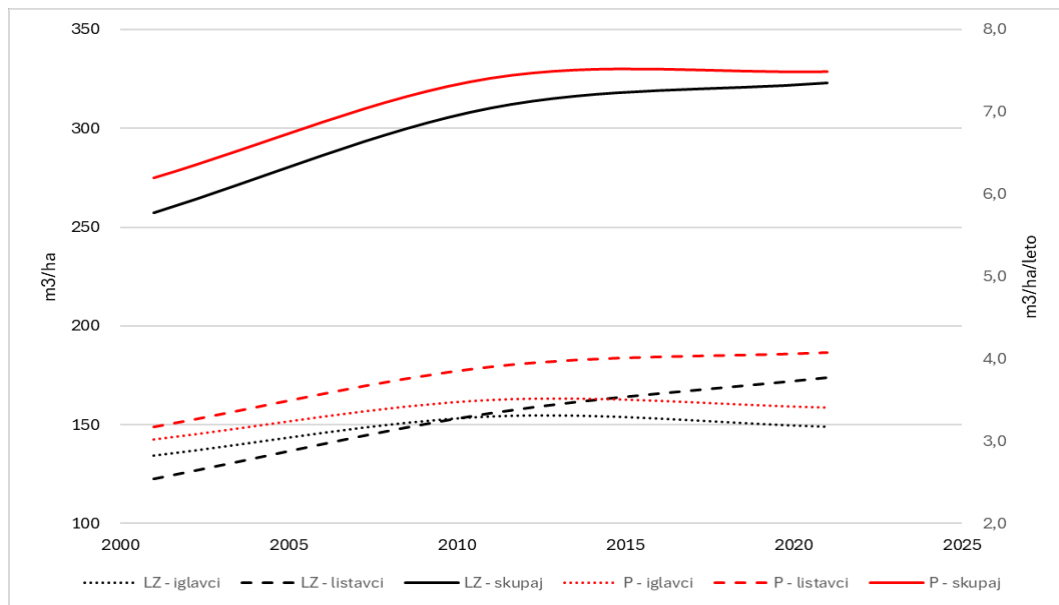
Letno prejememo cca. **2.300 A** odločb, cca. **2.500 B** odločb in cca. **3.600 C** odločb.

Poleg tega prejememo letno cca. **1.200 gojitvenih načrtov** „za posek“ in cca **500** „za gojenje“.

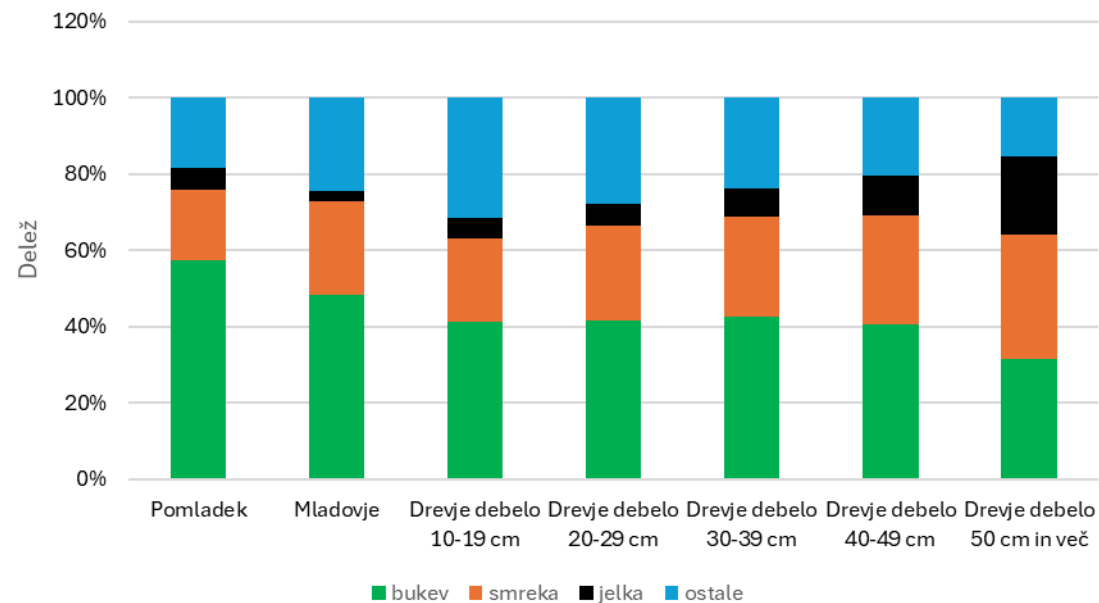
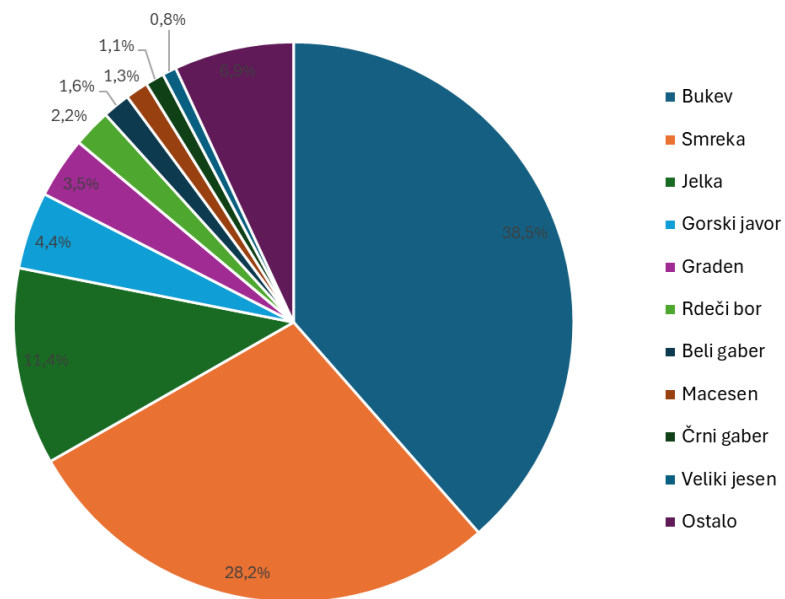
Kontekst v času

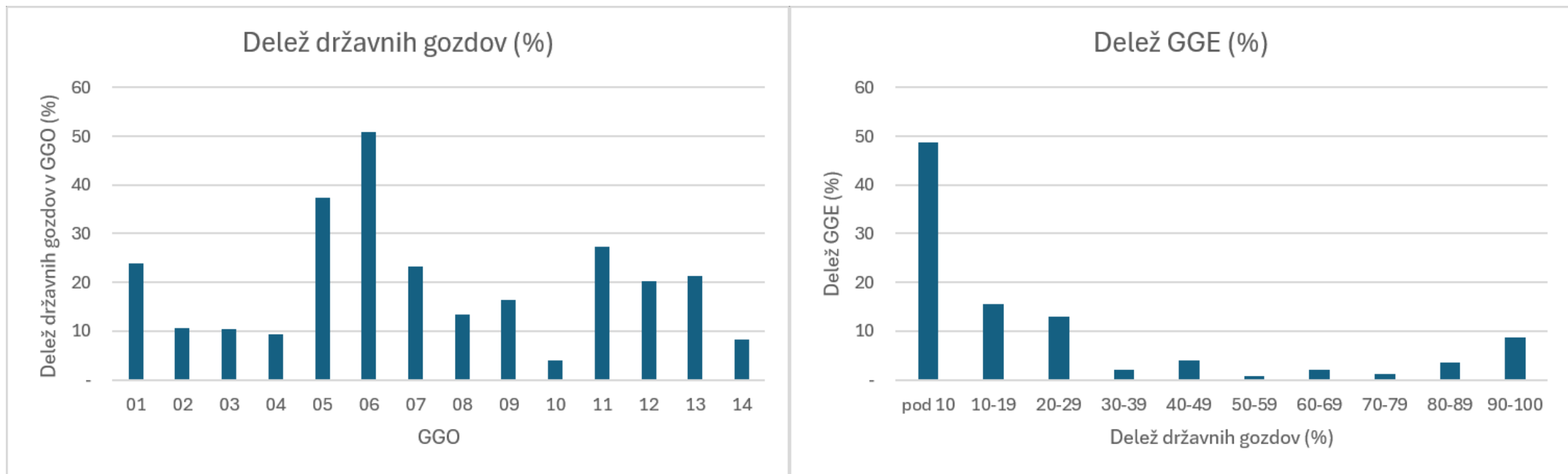
Stanje in tendence razvoja državnih gozdov

Drevesne vrste po LZ

Državni gozdovi in ravni (gozdarskega) načrtovanja

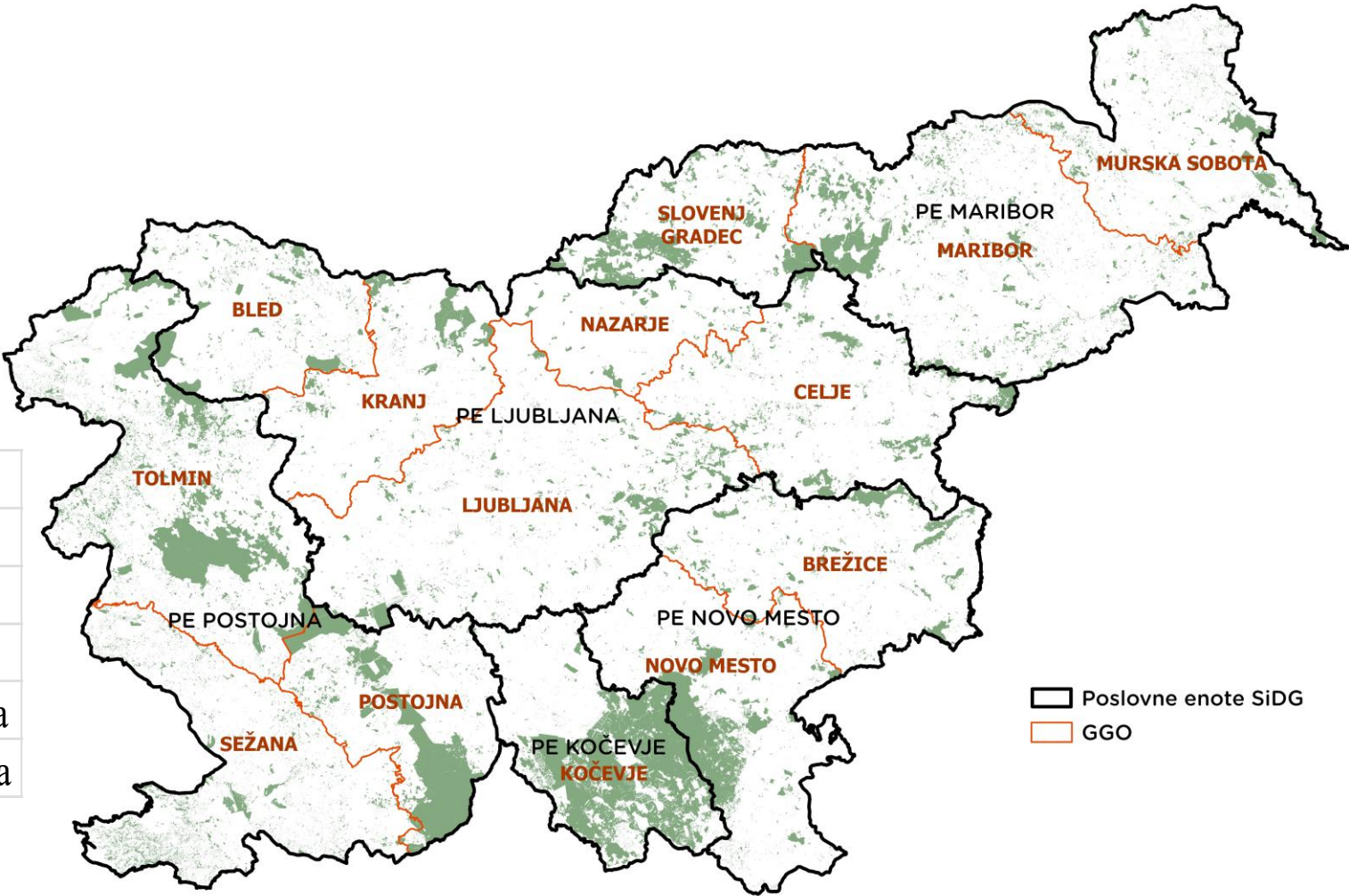
Površine državnih gozdov med GGO zelo nihajo (**min : max = 1 : 25**)

Izjemno visok koeficient variacije (KV %) beležimo za površino državnih gozdov po GGE, in sicer **111 %**

Državni gozd se pojavlja v **46 % gozdnih odsekov**, od tega v **21 %** manjšinsko in v **25 %** z večinskim deležem.

Površina državnih gozdov in poslovne enote (PE) družbe SiDG

PE	Delež znotraj SiDG (%)	
Kočevje	20	
Ljubljana	18	
Maribor	19	
Novo mesto	14	boljša rastišča
Postojna	30	slabša rastišča

Ocena sedanjega sistema načrtovanja gospodarjenja z gozdovi

1. Gre za **tog**, statičen/determinističen sistem, večinoma podaja točkovne in ne intervalnih vrednosti, **ne predvideva alternativ, scenarijev**, različnih poti ukrepanja ter različnih pristopov, konceptov....
2. Je **avtoritaren** (načrtovanje izvaja ena institucija); uspešnost participacije oziroma vključevanja drugačnih strokovnih pogledov je odvisna predvsem od subjektivnih okoliščin.
3. Sistem je delovno intenziven (preko 100.000 SVP,...) in **stroškovno neučinkovit**. Cena posameznega GGN GGE presega 100.000 EUR, realizacija načrtov pa ni v korelaciji z vložki. Kje so še stroški „gojitvenih načrtov na zalogo“....
4. Načrtovanje se izvaja **nediferencirano za vse gozdove**, vseh lastniških kategorij in posestnih razmer s praktično enakim angažmajem ne glede na „rezultate“ gospodarjenja ali planiranja.
5. Navkljub intenzivnemu, trinivojskemu načrtovanju gospodarjenja z gozdovi beležimo **zasnove sestojev, negovanost gozdov in kakovost debel dreves**, ki je „daleč od pričakovanj“. **Vzvodi za izvedbo/realizacijo načrtov so šibki**.
6. Vsem naporom navkljub, načrtno in nenačrtno uvajanje sestojev v obnovo skupaj z že desetletja nevladovanim problemom gozd-divjad **ne izboljšujemo drevesne pestrosti** naših gozdov, trendi kažejo celo nasprotno. Morda **malopovršinskost** in **zadržano obnavljanje** vendarle ni recept za povsod in za zmeraj.

O svetem gralu načrtovanja – etat oziroma možni posek

Gozdarska stroka je nastala in se razvijala z iskanjem ravnotežja med sečnjo in prirastkom.

Zato je povsem razumljivo, da imata **prirastek in posek** (načrtovani in realizirani) zelo izpostavljeno vlogo oziroma ostajata ključna parametra načrtovanja ter gospodarjenja.

Zgodovina povojnih desetletjih in jasni trendi padanja realnih vrednosti (okroglega) lesa kažejo, da je strah stroke, da bodo (bomo) lastniki gozdov **preveč sekali oziroma sekali netrajnostno** vse težje upravičiti.

Že dlje časa doma in širše (evropska raven) **narašča pasivizacija** ukrepanja v gozdovih. Vzroki so različni in praktično vsi izven „igralnega polja“ gozdarstva.

Potrebno je **narediti zasuk od „zaščite gozdov pred pretiranim izkoriščanjem“ k iskanju vzvodov za aktivno gospodarjenje**. Namreč večina funkcij gozdov se uspešneje (ali celo samo tako) uresničuje z aktivnim gospodarjenjem kot brez gospodarjenja. Za „naravo“ je namreč vsak izid stanja ekosistemov „sprejemljiv“, za človeško družbo pa ne.

Odpornost, vitalnost in kakovost gozdov lahko gozdarska stroka krepi, saj je razvila številna znanja in orodja, kar vse temelji na večgeneracijskih izkušnjah.

Potrebe in pričakovanja SiDG glede prihodnjega urejanja načrtovanja gospodarjenja z gozdovi

1. Državni gozdovi potrebujejo **enovit posestni načrt**.

Ta načrt mora biti dinamičen in omogočati alternative glede na stalno spremljanje razvoja gozdov, družbe, klime,... Kot je za vsako posest samoumevno mora glavno besedo pri načrtu imeti „gospodar“ (upravljavec). Robne pogoje pa seveda določajo predpisi in strokovne smernice.

2. Za državne gozdove so **okvir „iskanja ravnotežja“** (trajnosti) celotna posest, poslovne enote in makro gozdni stratumi („RGR-ji“). Ne RGR-ji znotraj GGE ali GGE same.

3. **Sedanja mreža načrtovalskih ravni** je z vidika državnih gozdov neprimerna, strokovno povsem suboptimalna.

4. Pri približno 240.000 ha posesti, je primeren letni inventurni obrat desetina tega, kar je lahko prostorsko (in tudi sicer) povsem drugače koncipirano kot sedanja mreža GGE.

5. Ključno je, da v državnih gozdovih zadeve pelje **ena institucija**, kajti slovenske „dualnosti“ zlepa ne srečaš v Evropi.

6. Izbiro drevja za posek v Evropi **vršijo upravljavci državnih posesti sami** (v nekaterih deželah to opravljajo primerno izučeni strojniki).

7. Za normalen-evropski, razumen in gospodaren sistem je povsem samoumevno, da je **izvedbeno načrtovanje** (danes imenovano gojitveno) **del operative in pritiče upravljavcu**.

Potrebe in pričakovanja SiDG glede prihodnjega urejanja načrtovanja gospodarjenja z gozdovi

Izvedba sečnje in odkazila sta neločljivo povezana. Prof. Boštjan Košir je nekoč zapisal, da smo gozdarji v 90.-ih razdružili nerazdružljivo. V okviru odkazila se prejudicira tudi posledice za izvedbo del, zato je smotrno, da to počne ena oseba kot je že bilo nekoč pri nas. Prav tako se mora že v času odkazilu dobro premisliti in razumeti, kako se bodo vsi ukrepi strokovno ter gospodarno izvedli.

Potrebujemo vse bolj **prožen sistemski okvir**, ki določa grobe robne pogoje (se ne spušča v podrobnosti in decimalke) za gospodarjenje, znotraj tega pa dopušča alternative, fleksibilnost in inovativnost.

Številne predpise in gojitvene koncepte moramo aktualizirati že zaradi podnebnih trendov, realne vrednosti lesa in upadanja kapacitet izvajalcev del v gozdovih.

Pojme **zimske in letne sečnje** moramo redefinirati. Danes dela izvedemo najlažje, ko je suho. Kadarkoli je že to.

Romantiki **zlaganja vej** na roke se bomo verjetno morali odpovedati. Pridnih rok namreč drastično primanjkuje.

Ko govorimo o realizaciji načrtov, zlasti **poseka na ravni Slovenije**, se večinoma ne zavedamo, da za vso to hipotetično količino posekanega les nimamo „rentabilnega“ povpraševanja ter tudi ne več izvajalskih kapacitet.

Namesto zaključka

Številne zadeve pri sedanjem sistemu načrtovanja niso slabe, **mnoge je potrebno izboljšati in izboljševati.**

Mnogokrat sem osebno impresioniran pri branju poglavij „Analiza preteklega gospodarjenja“, do kakšnih dragocenih spoznanj pridemo, ki pa se potem ne odrazijo v poglavjih o ukrepih. Tukaj se **inženirska logika** podredi administrativni, uradniški. Tega ne smemo dopuščati.

Potrebni so **novi pristopi**. Dopuščati je potrebno alternative. „Skupni imenovalec“ ne sme biti cokla razvoja.

Slovenski koncept in sistem načrtovanja ter **organiziranosti gozdarstva je negospodaren**, javnofinančno neodgovoren oziroma neučinkovit.

Kritika obstoječega sistema oziroma sedanjega stanja ni kritika institucij ali zaposlenih. **Cilj kritike so stalne izboljšave in napredek.**

Živimo v izredno **dinamičnih časih** in temu primerno je potrebno stalno prilagajati tudi načrtovalsko orodje.

O **lovskem načrtovanju in upravljanju**, jari kači pomlajevanja in objedanja pa kdaj drugič. Preveč „dobrega“ naenkrat ni preveč dobro.

DS 2: PREGLED UREDITVE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh (vodja DS)

Zala Uhan

Prof. dr. Mirko Pečarič

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO

javna agencija za znanstvenoraziskovalno
in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

BF

UNIVERZA
V LJUBLJANI Biotehniška
fakulteta

FU

UNIVERZA
V LJUBLJANI Fakulteta
za upravo

CILJI IDENTIFIKACIJE PRAVNIH INSTITUTOV

- Identifikacija pravnih institutov, ki so se tekom prakse izkazali, da omejujejo gospodarjenje z gozdovi oziroma so bili zaznani kot problem v samem izvajanju zakonodaje.
- Analiza zakonodaje v izbranih državah EU se bo usmerila na *ključne vsebine*, ki bodo *identificirane kot omejujoče*.

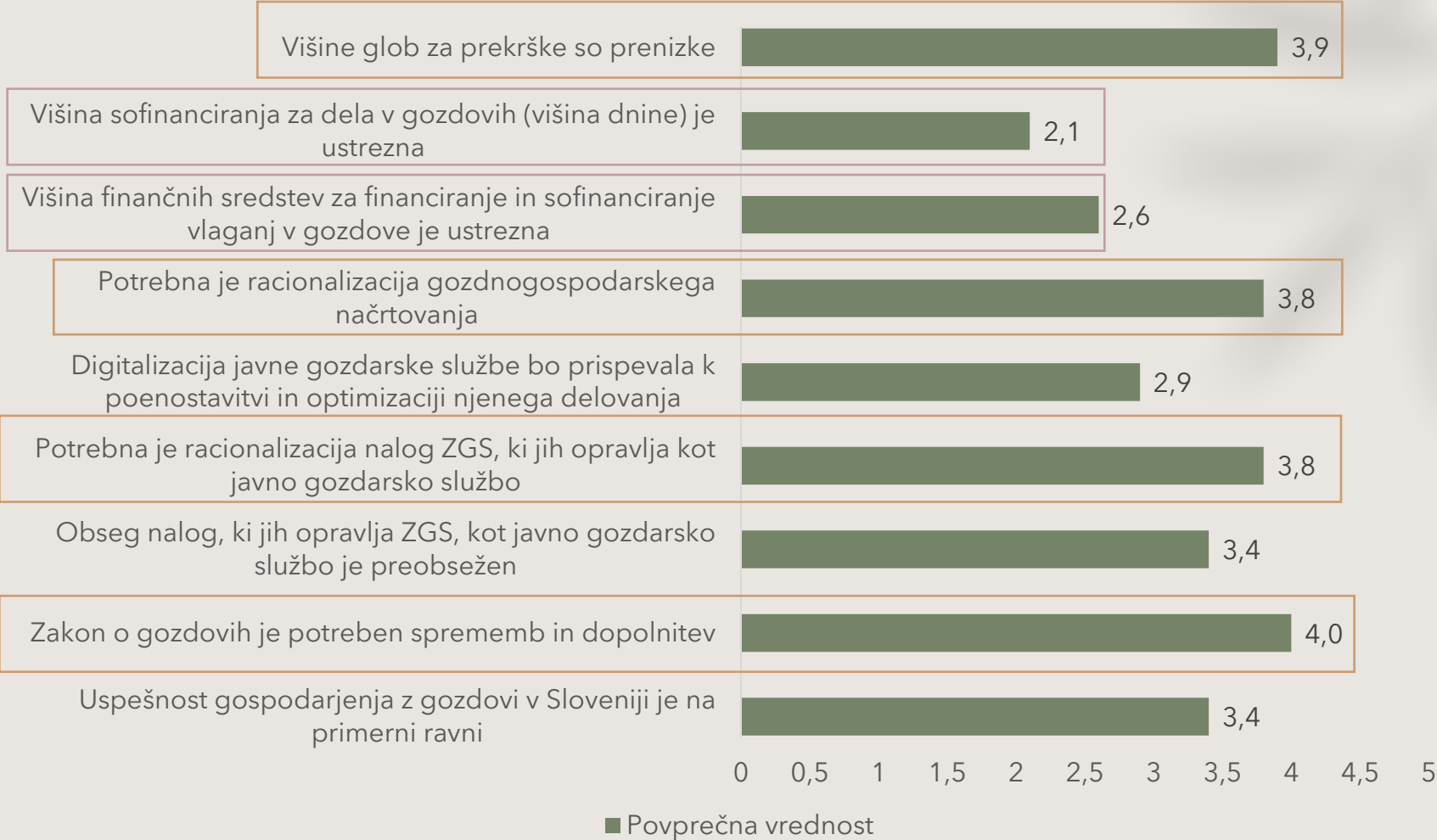

PODLAGA ZA PRIPRAVO PREDLOGOV MOŽNIH
ALTERNATIVNIH REŠITEV PRAVNE UREJENOSTI ZAKONA O
GOZDOVIH → **DS 3**

PODLAGA ZA IZVEDBO GOZDNEGA DIALOGA → **DS 4**

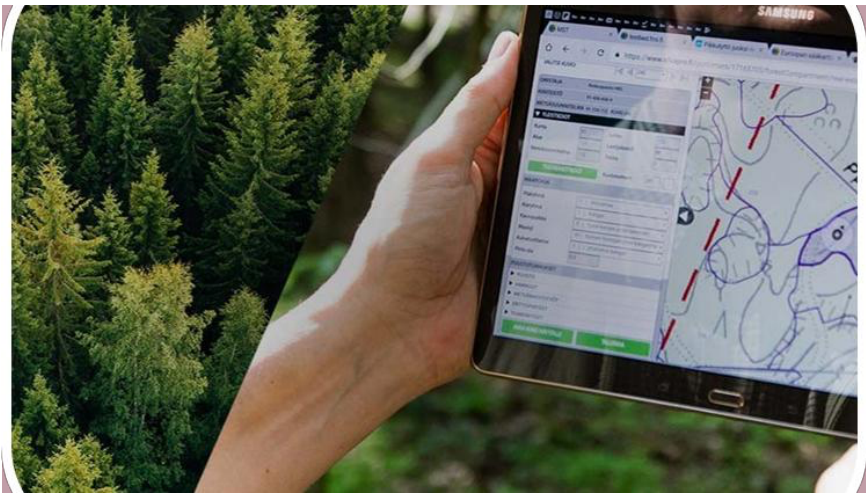

STRINJANJE S TRDITVAMI

NAČRTOVANJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

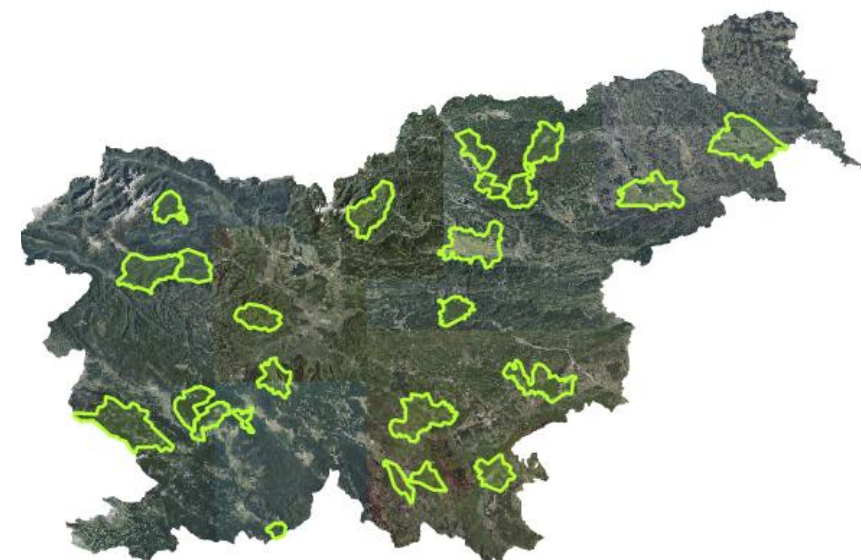
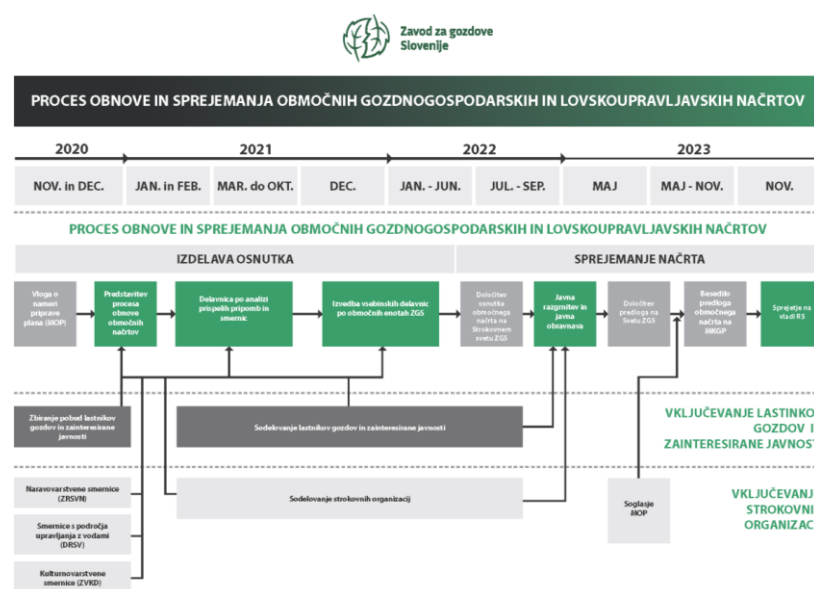
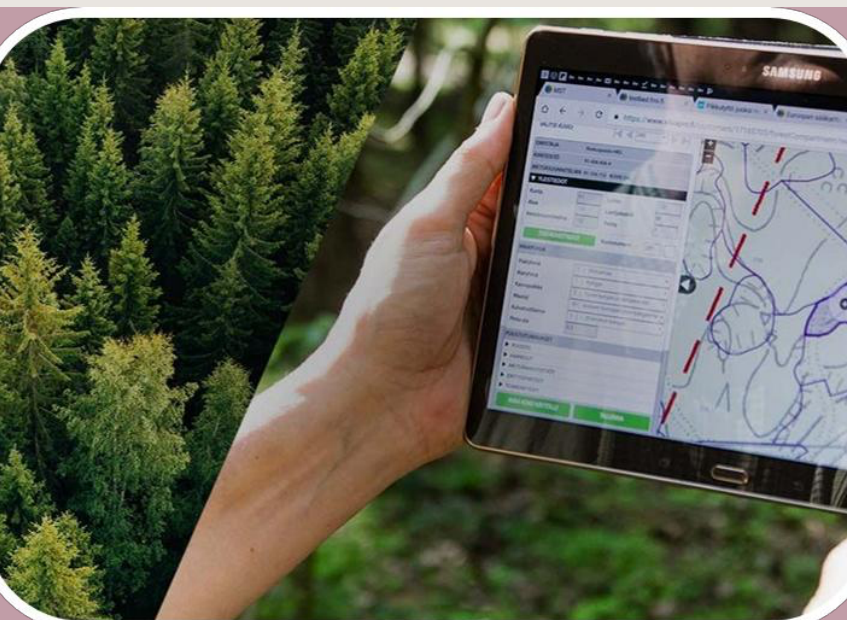
Rezultati ankete in intervjujev
med zaposlenimi na ZGS ter
pregled ureditev v tujini

**Zavod za gozdove
Slovenije**

KATERE DOLOČBE ZAKONODAJE POVEZANE Z GGN NAJBOLJ OMEJUJEJO URESNIČEVANJE TEMELJNIH NAČEL GOSPODARJENJA Z GOZDOVI?

- ✓ Zahtevnost in trajanje postopkov priprave načrtov (rang 1: 30 %; povprečna vrednost: 1,65)
- ✓ Obstoje treh ravni gozdnogospodarskega načrtovanja (rang 1: 22 %; povprečna vrednosti: 2,10)
- ✓ Pridobivanje soglasij oz. mnenj na predloge načrtov (rang 1: 13 %; povprečna vrednost: 2,30)

GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE

- ✓ **Zakonsko določene vsebine načrtov za gospodarjenje z gozdov:**
 - ✓ Vsebine načrtov preveč podrobne, medsebojno nepovezane → posledično neuporabni.
 - ✓ Vključevanje smernic drugih sektorjev, izgublja se gozdarska vsebina načrtov.
 - ✓ Načrte izdelujemo za vse gozdove (vsebina ni prilagojena npr. lastništvu ali pa tipu gozdov – mestni vs. gospodarski gozdovi).
- ✓ **Obstoj treh ravni gozdnogospodarskega načrtovanja:**
 - ✓ Nesmiselnost izdelave GGN za 14 GGO → koncesij ni več, gre za strateški dokument.
 - ✓ Nepovezanost/neusklajenost vsebine in ureditvenega obdobja GGN GGE in GGoj načrtov.
- ✓ **Številčnost funkcij gozdov in stopnje poudarjenosti:**
 - ✓ Preveliko število funkcij, slaba opredelitev posameznih funkcij.
 - ✓ 3 stopnje poudarjenosti nepotrebne.

GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE

- ✓ **Pridobivanje soglasij oz. mnenj na predloge načrtov:**
 - ✓ Pritiski na gozdarski sektor naraščajo, izpostavljajo predvsem pritiske sektorjev varstva narave, kulturne dediščine, voda.
 - ✓ CPVO nesmiselna, načrti za gospodarjenje z gozdovi bi morali biti izvzeti iz presoje.
- ✓ **Obveznost obveščanja in vključevanja lastnikov gozdov in zainteresirane javnosti v postopek priprave in sprejemanja načrtov:**
 - ✓ Postopki enaki za vse tri ravni načrtovanja (za lastnike pomemben GGoj načrt, na višjih ravneh bi jih lahko zastopali njihovi predstavniki).
 - ✓ Postopki participacije neuspešni (operativno to ne znamo izvesti).
 - ✓ Pomanjkanje Gozdnega dialoga.

Ravni gozdnogospodarskega načrtovanja	✓ Več nivojski sistem (poenostavljeno BAV) ✓ Strateški nivo: zajema ozemlje celotne države/zvezne dežele/pokrajine ✓ Operativni nivo: načrti za gozdne posesti (AT, IT, Zgornje Poadižje)
Vsebine načrtov za gospodarjenje z gozdovi	✓ Podrobno opredeljene za posamezne vrste načrtov (brez podvajanja vsebin)
Veljavnost načrtov gospodarjenje z gozdovi	✓ Ni opredeljeno, so predmet stalnega spreminjanja/dopolnjevanja/ažuriranja ✓ IT, Zgornje Poadižje: Izdelujejo za obdobje 10 let, največ 20 let (NGP)
Pridobivanje soglasij oziroma mnenje na predloge načrtov za gospodarjenje z gozdovi	✓ Soglasja za strateški nivo načrtovanja ✓ CPVO za posege v gozdove (krčitve, pogozdovanje negozdnih površin); za posamezne gozdnogospodarske načrte (IT)
Obveznost obveščanja in vključevanja lastnikov gozdov in zainteresirane javnosti v postopke priprave in sprejemanja načrtov za gospodarjenje z gozdovi	✓ AT, IT (odvisno od vrste načrtov): postopki so enostavni (seznanitev, javni vpogled, podajanje pisnih pripomb in predlogov)
Številčnost funkcij gozdov in stopnje poudarjenosti	✓ 4 funkcije gozdov: proizvodna, zaščitna/varovalna, okoljska/ohranjanje biotske pestrosti, rekreacijska/socialno-kulturna (ni skupin funkcij) ✓ Vodilna/prioritetna funkcija

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Spletna stran projekta:

<https://www.gozdis.si/aktivni-projekti/optimizacija-institucionalno-normativnih-resitev-za-trajnostno-izkoriscanje-gozdov-v-sloveniji/>

CILJNI RAZISKOVALNI PROGRAM
»NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«

OPTIMIZACIJA INSTITUCIONALNO-NORMATIVNIH REŠITEV ZA
TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE GOZDOV V SLOVENIJI (V4-2421)

Primerjalna analiza sistemske ureditve gospodarjenja z gozdovi
DS 2 »Pregled ureditve gospodarjenja z gozdovi«

prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh, prof. dr. Mirko Pečarič,
Zala Uhan, Iza Štiglic

Ljubljana, 2026

Zavod za gozdove Slovenije
Slovenia Forest Service

Izkoriščanje gozdov v Sloveniji

STROKOVNI POSVET

“Optimizacija institucionalno-normativnih rešitev za trajnostno izkoriščanje gozdov v Sloveniji”

Ljubljana, 31. 8. 2026

Jože Mori

Zavod za gozdove Slovenije

Kolikor uporabnikov, toliko interesov...

IZKORIŠČANJE GOZDOV ŽE DOLGO NI VEČ SAMO PRIDOBIVANJE LESA !

Prispevek k BDP:

Gozdarstvo: 0,6% (stagnacija, nihanje),

Lesarstvo: 1,4% (potencial za rast ob večji dodani vrednosti)

Skupaj gozdno-lesna veriga: 2,0%

Turizem: neposredno 5,4% (močna stabilna rast)
neposredno + posredno 8,7%

Denar ni vse pa vendar...

- Ocena vrednosti posekanega lesa (2024) – okrog 300 mio EUR/leto,
- Ocena potencialne vrednosti gob (preračun na leto 2026, glede na leto 2014): 120 -240 mio EUR/leto
- Orientacijska vrednost letnega ponora CO₂ (2024): 350 – 390 mio EUR/leto

POVRŠINA GOZDOV:
1.177.119 ha (58 %)

STRUKTURA
LASTNIŠTVA:

77 % zasebni,
20 % državni,
3 % občinski

LASTNIŠTVO GOZDOV V SLOVENIJI

SPOLNA STRUKTURA LASTNIKOV

42% ženske/58% moški

430.000 LASTNIKOV
GOZDOV

3,2 ha – povprečna gozdna posest

- 88% lastnikov s posestjo do 5ha ima v lasti 27% vseh gozdov
- 10% lastnikov s posestjo od 5 do 30 ha ima v lasti 46% vseh gozdov
- 2% lastnikov s posestjo nad 30 ha ima v lasti 27% vseh gozdov

Delež urbanih lastnikov gozdov raste.

5% lastnikov živi v tujini.

2% lastnikov je umrlih.

4% lastnikov je neznanih.

STAROSTNA STRUKTURA –
MENJAVA GENERACIJ

Več kot polovica lastnikov je starejša od 50 let, **povprečna starost: 58 let.**

Ko se lastnik gozda odloči za aktivno gospodarjenje...

Slika je ustvarila umetna inteligenca po navodilih naravne inteligence.

IZKORIŠČANJE GOZDOV - POSEK

ZAKONSKE PODLAGE:

Zakon o gozdovih

Pravilnik o izvajanju sečnje...

Pravilnik o varstvu gozdov

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje...

Zakon o upravnem postopku

STROKOVNE PODLAGE:

- posek je gojitveno opravilo (načrtno gospodarjenje),
- individualno svetovanje lastniku gozda,
- evidentiranje količin poseka (sledljivost),
- stalna kontrola izvedbe del,
- vpliv na razvoj gozda (trajnost, sonaravnost),
- upoštevanje ekoloških in socialnih funkcij gozdov (večnamenskost),
- ohranjanje biotske pestrosti,
- krepitev stabilnosti gozdov in prilagajanje na podnebne spremembe.

Načrtovanje

Svetovanje

ZGS

Zavod za gozdove Slovenije –
usklajevalec interesov med
lastniki gozdov in deležniki v
gozdnem prostoru

POVRŠINA GOZDOV:
1.177.119 ha (58 %)

OSNOVA ZA POSEK:

Lesna zaloga: 357 mio m³
303 m³/ha

Letni prirastek: 8,6 mio m³
7,29 m³/ha

Letni možni posek: 7,2 mio m³

**POSEK V
SLOVENSKIH
GOZDOVIH**

(podatki za leto 2024)

**EVIDENTIRAN
LETNI POSEK:**

4,2 mio dreves
4,6 mio m³

1,3 % od lesne zaloge

53 % od tekočega prirastka

64 % možnega poseka

RAZMERJA V POSEKU:
Iglavci/listavci – 56/44
Redna/sanitarna sečnja – 55/45

DELO REVIRNIH GOZDARJEV:

Skupaj 70.000 izdanih odločb za posek:

- od tega 25.000 odločb za sanitarni posek,
- 200 primerov/revirnega gozdarja
- 10000 – 15000 dreves/revirnega gozdarja
- posamezno odkazilo od 1 do 1000 dreves

CILJNE SKUPINE SVETOVANJA IN USPOSABLJANJA

- mali lastniki, ki sami izvajajo dela v svojih gozdovih
- večji lastniki, ki ne izvajajo del v svojih gozdovih
- izvajalci gozdarskih del
- lastniki gozdov, ki pridobivajo druge gozdne proizvode (oglarjenje)
- člani organizacij lastnikov gozdov in drugih organizacij (društva lastnikov gozdov, strojni krožki, študijski krožki, gasilska društva)

SKUPINSKE OBLIKE SVETOVANJA IN USPOSABLJANJA

- predavanja
- delavnice
- ekskurzije
- predstavitve na sejmih
- mediji, filmi, internet
- tiskovine
- gozdne učne poti
- mobilna učilnica
- gozdarska tekmovanja

VARNO DELO Z MOTORNO ŽAGO

GLAVNE TEME SVETOVANJA

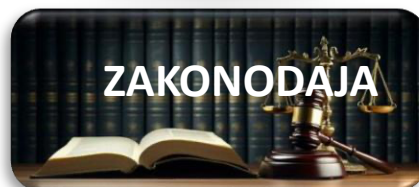
GOJENJE GOZDOV

VARSTVO GOZDOV

VARNO DELO S TRAKTORJEM

ZAKONODAJA

LESNA BIOMASA

KROJENJE LESA

GOZDNE CESTE

TEHNOLOGIJA

EKONOMIKA

ZGS IN EKONOMSKO SVETOVANJE LASTNIKOM GOZDOV

ZGS že od leta 1994
v skladu z Zakonom
o gozdovih
izvaja ekonomsko
svetovanje za
lastnike gozdov.

IZZIVI ZA NASLEDNJE DESETLETJE (1)

V času podnebnih, socialnih in drugih sprememb ter novih potreb družbe, se spreminjajo tudi interesi lastnikov gozdov.

Za vse več lastnikov gozdov pridobivanje lesa ni več prioriteta.

1. Podnebne spremembe

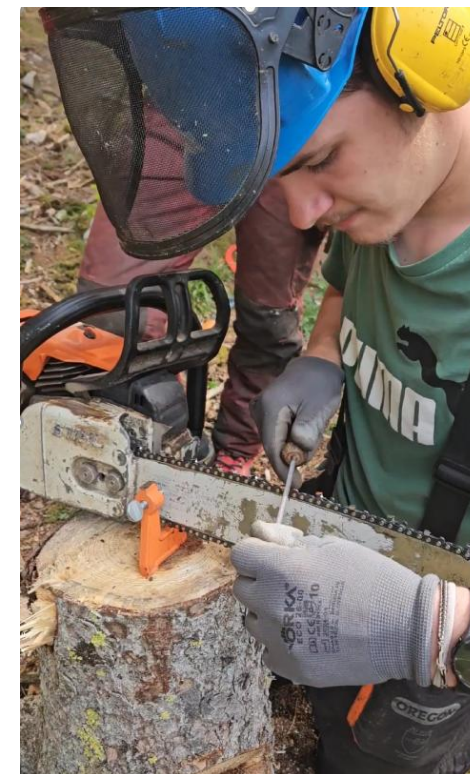
- terenski gozdarji ZGS prvi na kraju naravnih nesreč pri pomoči lastnikom in lokalnim skupnostim,
- kontinuirano učenje in usposabljanje za prilagajanje novim razmeram,
- obvladovanje posledic naravnih nesreč in obnova gozdov,
- oblikovanje odpornih gozdov,
- večji poudarek hudourništvu.

2. Fragmentacija lastništva in menjava generacij lastnikov gozdov

- mala gozdna posest je v Sloveniji dejstvo,
- prilagajanje dela ZGS različnim skupinam in novim generacijam lastnikov gozdov,
- vključevanje lastnic gozda.

3. Uravnoveženost dejavnosti v gozdu

- ni vsaka dejavnost za vsak gozd,
- upoštevanje potreb lastnikov gozdov,
- usklajevanje interesov.

IZZIVI ZA NASLEDNJE DESETLETJE (2)

4. Digitalizacija celotnega gozdarstva

- nujno za obvladovanje in uporabo ogromnega števila podatkov,
- mobilna aplikacija, ki bo zaposlenim na ZGS omogočal lažje delo na terenu in boljši pregled nad delom,
- posledično približati poklic revirnega gozdarja mlajšim (novim) generacijam,
- takojšnji kakovostni podatki za lastnika tudi na portalu (sledljivost lesa, EUDR uredba),
- kakovostni podatki za državo (poročila, analize).

5. Zmanjšanje birokracije

- omogočiti lastniku gozda in terenskemu gozdarju, da opravljata delo za katero sta najbolje usposobljena,
- pregled birokratskih postopkov in omejitev,
- ustrezna odzivnost institucij.

6. Pomanjkanje delovne sile v gozdovih

- približati gozdarski poklic novim generacijam, predvsem na podeželju,
- povečati obseg usposabljanj za lastnike gozdov,
- nove tehnologije (manj dela z rokami, več dela s prsti),
- ustrezne finančne podpore.

7. Delo z javnostmi...izziv za celotno gozdarstvo

Zavod za gozdove Slovenije je
hrbtenica slovenskega gozdarstva

Z roko v roki za boljši gozd

Prilagajanje je edina konstanta

Zavod za gozdove Slovenije
Slovenia Forest Service

Hvala za pozornost!

Med predpisi in gozdom **izkušnje večjega zasebnega lastnika**

Posvet LEXSILVAE · Gozdarski inštitut Slovenije · 31. avgust 2026

Marija Jakopin
marija.jakopin@gmail.com

Kakšnega lastnika si država želi?

Za kurjavo

Neaktivni

Od gozda živeči

SIDG

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi in konkurenca

~50 %

prirastka posekamo; Avstrija in Nemčija 70-90 %

~1,4 %

povrat investicije na osnovi: prihodki iz lesa – posek in spravilo

Omejevanje lastnine

Odločba

na nivoju posameznega drevesa

Načrtovanje

brez možnosti vplivanja

Izbira revirnega gozdarja

/

Podnebne in družbene spremembe

- **Kdo plača ekosistemske storitve?**
- **Vključenost lastnikov v sprejemanje novih zakonodaj?**
- **Kdo plača posledice 5. člena in odsotnosti učinkovite inšpekcije?**

Podnebne in družbene spremembe

IMG_20260701_084433.jpg: komunalni odpadki na parceli

IMG_20260701_084649.jpg: gradbeni odpadki na parceli

Podnebne in družbene spremembe

Podnebne in družbene spremembe

8 predlogov

- 1 **Soglasje ali pravično nadomestilo** - ob vsakem omejevanju lastninske pravice (69. člen Ustave RS)
- 2 **Nadomestilo za ekosistemske storitve**
- 3 **Glas lastnikov** - v vsakem telesu, ki odloča o zasebnih gozdovih
- 4 **Subvencije za vlaganja v gozdove** - letna uskladitev normativov s stroški, enostaven dostop
- 5 **Divjad** - država kot lastnica naj uredi stalež
- 6 **Nadzor** - ustrezen nadzor nad nelegalnimi praksami in dostopna možnost zapiranja gozdov za promet
- 7 **Omejevanje prostega dostopa javnosti** – v gozdovih z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami ali z oteženim pomlajevanjem
- 8 **Izobraževanje** - ABC gozdarstva v osnovnošolsko izobraževanje

**Lastniki smo dolgoročni zavezniki gozda:
od njega živimo in ga predajamo naprej.**

Dobrodošli na ogled našega gozda.

marija.jakopin@gmail.com

DS 2: PREGLED UREDITVE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh (vodja DS)

Zala Uhan

Prof. dr. Mirko Pečarič

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno
in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

UNIVERZA
V LJUBLJANI

BF

Biotehniška
fakulteta

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FU

Fakulteta
za upravo

IZKORIŠČANJE GOZDOV

Rezultati ankete in intervjujev
med zaposlenimi na ZGS ter
pregled ureditev v tujini

**Zavod za gozdove
Slovenije**

KATERE DOLOČBE ZAKONODAJE NAJBOLJ OMEJUJEJO IZVEDBO UKREPOV V GOZDOVIH?

- ✓ Omejitve, ki izhajajo iz vključevanja naravovarstvenih smernic v GGN (rang 1: 24 %; povprečna vrednost: 2,00)
- ✓ Razpoložljivost proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove (rang 1: 17 %; povprečna vrednost: 2,22)
- ✓ Omejitve povezane s stopnjo poudarjenosti funkcije gozdov (rang 1: 15 %; povprečna vrednost: 2,17)
- ✓ Delež sofinanciranja del, ki je odvisen od stopnje poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij gozdov (rang 1: 15 %; povprečna vrednost: 2,17)

IZVEDBA UKREPOV V GOZDOVIH

✓ Sistem financiranja in sofinanciranja vlaganj v gozdove:

- ✓ Višina razpoložljivih sredstev je dovolj visoka.
- ✓ Višina dnine in deleži sofinanciranja so prenizki; 3 stopnje poudarjenosti nesmiselne.
- ✓ Obdavčitev prejete subvencije (vlaganja v gozdove, ki se smatrajo kot javno dobro bi morali smatrati kot okoljska plačila; vlaganja v gozdove pomoč po pravilu »*de minimis*«).

✓ Razmejitev ukrepov - javni vs. zasebni interes:

- ✓ Potrebno narediti razmejitev glede na funkcije gozdov in stopnje poudarjenosti.
- ✓ Za dela, ki so v javnem interesu je potrebno zagotoviti ustrezen delež (so)financiranja in njihovo izvedbo.
- ✓ Potrebno okrepiti (so)financiranje ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilaganje nanje.

Viri financiranja vlaganj v gozdove	✓ Državni/zvezni/pokrajinski proračun ✓ EU sredstva ✓ V AT ustanovljen Gozdni sklad, kot odziv na podnebne spremembe, gradacije podlubnikov in naravne motnje; financira ukrepe namenjene razvoju podnebno odpornih gozdov, varstvo gozdov pred škodljivimi gozdnimi organizmi/požari in krepitev gozdno-lesne verige
Predmet (so)financiranja	✓ <i>Spodbujajo se ukrepi, ki so v javnem interesu</i> ✓ Ukrepi, ki blažijo/obvladujejo posledice podnebnih sprememb oz. podnebnim spremembam prilagojeno gospodarjenje z gozdovi
Deleži so(financiranja)	✓ Odvisen od vrste del/aktivnosti in dodatnih pogojev ✓ (so)financiranje upravičenih stroškov (deleži se razlikujejo med državami in vrsto ukrepov - min 30 %, max 100 %) ali preko pavšalnih vrednosti ✓ <i>Deleži sofinanciranja niso odvisni od funkcij gozdov in njihove stopnje poudarjenosti</i>

KATERE DOLOČBE ZAKONA O GOZDOVIH POVEZANE Z UPRAVNIM POSTOPKOM SO OMEJUJOČE ZA IZVEDBO NAČRTOVANIH DEL V GOZDOVIH?

- ✓ Izvršbena narava izdanih odločb (rang 1: 25 %; povprečna vrednost: 2,50)
- ✓ Določeni roki za izvedbo sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del (rang 1: 13 %; povprečna vrednost: 2,63)
- ✓ Usmeritve za izvedbo posameznih gojitvenih in varstvenih del določenih z odločbo v upravnem postopku (rang 1: 11 %; povprečna vrednost: 2,69)
- ✓ Določitev potrebnih gojitvenih del z izdano odločbo v upravnem postopku (rang 1: 10 %; povprečna vrednost: 2,63)

UPRAVNI POSTOPEK

- ✓ Izvršbena narava vseh izdanih odločb v upravnem postopku.
- ✓ Odločba o odobritvi poseka izbranih dreves (odločba A):
 - ✓ Lastnik z odločbo dobi možnost oziroma pravico, da do v odločbi določenega roka opravi posek izbranega drevja in ne obvezo → odločbo bi lahko opustili ali zamenjali z drugim dokumentom (npr. odkazilni manual, usmeritve za lastnika), brez upravnega postopka.
- ✓ Postopek izbire in označevanja drevja za možni posek:
 - ✓ Postopek časovno in stroškovno neučinkovit.
 - ✓ Smiselno v praksi uvesti več območij, kjer posamezna izbira drevja za možni posek ni obvezna.

Potrebni dokumenti za izvedbo sečnje gozdnega drevja	✓ Dovoljenje za sečnjo gozdnega drevja se izdaja le v določenih primerih (izjeme, ko dovoljenje za sečnjo ni potrebno). ✓ Dovoljenje je potrebno za: ✓ <u>AT</u>: a) posek na golo/sečnja enakovredna poseku na golo, površina > 0,5 ha; b) posek, ki neposredno meji na gole površine ali površine kjer je oteženo pomlajevanje, površina > 0,5 ha; c) posek, ki zaradi kršitev lastnika zahteva nadzor ✓ <u>Zvezna dežela Predarlška</u>: a) sečnjo v sečno zrelih sestojih, b) sečnjo v zaščitnih in varovalnih gozdovih; c) sečnjo v sestojih panjevcev ✓ <u>BAV</u>: posek na golo v varovalnih gozdovih ✓ <u>IT (Zgornje Poadižje)</u>: vedno potrebno ✓ Ne izdajajo se odločbe v upravnem postopku ✓ Za dovoljenje se zaprosi na podlagi pisne vloge (vsebina določena); pristojni organi odločajo o vlogah (določeni roki) – če sečnja ni v skladu z načrtom ali zakonodajo se dovoljenje ne izda ✓ Veljavnost dokumentov: 5 let (lahko skrajša na 1 leto v AT ali podaljša za 3 leta na BAV)
Omejitve glede izvajanja sečnje gozdnega drevja	✓ Z dovoljenjem se lahko določijo še druge zahteve ravnanja in pogoji
Postopek izbire in označevanja drevja za možni posek	✓ V primeru, da je dovoljenje za sečnjo gozdnega drevja potrebno (ni predvideno na BAV)

UPRAVNI POSTOPEK

✓ Odločba o izvedbi potrebnih gojitvenih deli (odločba B):

- ✓ Smiselno ločiti gojitvena dela na potrebna/nujna (za zagotavljanje javnega interesa; minimalni obseg del) in priporočljiva dela (tista, ki krepijo gospodarsko vrednost gozdov).
- ✓ Za potrebna/nujna bi izdajali odločbe v upravnem postopku.
- ✓ Za priporočljiva dela, bi z lastniki gozdov sklepali pogodbe.

✓ Odločba o izvedbi sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del (odločba C):

- ✓ Te odločbe so v javnem interesu in jih je potrebno ohraniti.
- ✓ Interni problem ZGS, da določa roke za izvedbo ukrepov za zatiranje podlubnikov najpozneje v 21 dneh, čeprav Pravilnik o varstvu gozdov dopušča daljše/krajše roke.
- ✓ Problematičen postopek izvršbe: postopek je kompliciran in dolgotrajen, predstavlja strošek za ZGS, saj zalagajo sredstva, problem izvajalcev (najnižja cena).

Dolžnost izvajanja ukrepov varstva gozdov	✓ Varstvo pred požari: AT, BAV, Zgornje Poadižje ✓ Varstvo pred škodljivimi gozdnimi organizmi: AT, BAV, Zgornje Poadižje ✓ Varstvo pred atmosferskim onesnaževanjem: AT, BAV
Potrebni dokumenti za izvedbo varstvenih del	✓ Upravni akti (upravna odločba) se izdaja le v določenih primerih (npr. ko so ogroženi drugi gozdovi in se zahteva sočasno ukrepanje lastnikov - AT, če je območje razglašeno za napadeno - BAV)
Dolžnost izvajanja sanitarne sečnje gozdnega drevja	✓ Zakonsko določena ✓ V AT, Zvezni deželi Predarlski je to sečnja brez potrebnega dovoljenja
Roki za izvedbo ukrepov za zatiranje podlubnikov	✓ Konkretno niso določeni (nemudoma oziroma jih določijo pristojni organi glede na razmere)
Izvršbena narava izdanih dokumentov	✓ S prisilitvijo ali po drugi osebi na stroške lastnika ✓ Nadomestno (subsidiarno) upravljanje gozdov (IT)
Dolžnost izvajanja ukrepov gojenja gozdov	✓ <u>V AT, Zvezni deželi Predarlski, BAV</u>: Ne, vendar je gojenje gozdov prepoznana kot del strokovnega oz. trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ✓ <u>V Pokrajini Zgornje Poadižje</u>: Da, v skladu z načrti
Potrebni dokumenti za izvedbo gojitvenih del	✓ Niso predvideni (osnova za izvedbo so načrti)

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Spletna stran projekta:

<https://www.gozdis.si/aktivni-projekti/optimizacija-institucionalno-normativnih-resitev-za-trajnostno-izkoriscanje-gozdov-v-sloveniji/>

CILJNI RAZISKOVALNI PROGRAM
»NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«

OPTIMIZACIJA INSTITUCIONALNO-NORMATIVNIH REŠITEV ZA
TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE GOZDOV V SLOVENIJI (V4-2421)

Primerjalna analiza sistemske ureditve gospodarjenja z gozdovi
DS 2 »Pregled ureditve gospodarjenja z gozdovi«

prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh, prof. dr. Mirko Pečarič,
Zala Uhan, Iza Štiglic

Ljubljana, 2026

Zavod za gozdove Slovenije
Slovenia Forest Service

Naloge javne gozdarske službe Zavoda za gozdove Slovenije

danes in pogled v prihodnost

Močna hrbtenica sistema, ki se zna posodabljati.

Gregor Danev

direktor Zavoda za gozdove Slovenije

Kaj je na kocki?

Ne le organizacija.

Javna infrastruktura za gozdove, lastnike, podeželje in javni interes.

ZGS povezuje odločitve države z dejanskim ravnanjem v gozdu — ne glede na lastništvo.

MOČNA

ENOTNA

STROKOVNA

TERENSKA

Slovenski model: en gozdni prostor – več ciljev

58 %

**površine Slovenije
pokrivajo gozdovi**

Slovenska gozdarska šola temelji na aktivnem ravnanju, ki posnema naravne procese, krepi odpornost in usklajuje različne funkcije gozda.

ENOTNO NAČRTOVANJE NE GLEDE NA LASTNIŠTVO

EKOLOŠKO

tla in voda

biotska pestrost

odpornost

EKONOMSKO

les in dodana
vrednost

delo in dohodek

razvoj podeželja

SOCIALNO

rekreacija in
zdravje

varnost

kulturna krajina

SONARAVNO • TRAJNOSTNO • VEČNAMENSKO

Aktivno gospodarjenje je pogoj za ravnotežje vseh treh funkcij.

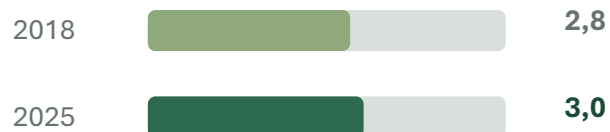

Anketa MKGP 2025: javnost sistem prepoznava

Reprezentativna spletna anketa N = 1.500, dopolnjena s kvalitativnimi vpogledi javnosti, lastnikov in stroke.

OCENA SKRBI ZA GOZDOVE

3,0 / 5

Ocena se je izboljšala.

Delež ocen »dobro« in »zelo dobro« se je povečal.

AKTIVNO UPRAVLJANJE

75 %

meni, da je z gozdom treba aktivno upravljati

75 25

84 % v 2018 → 75 % v 2025

Večina ostaja jasna. Razumevanje aktivnega gospodarjenja pa ni samoumevno.

KAKOVOST SISTEMA

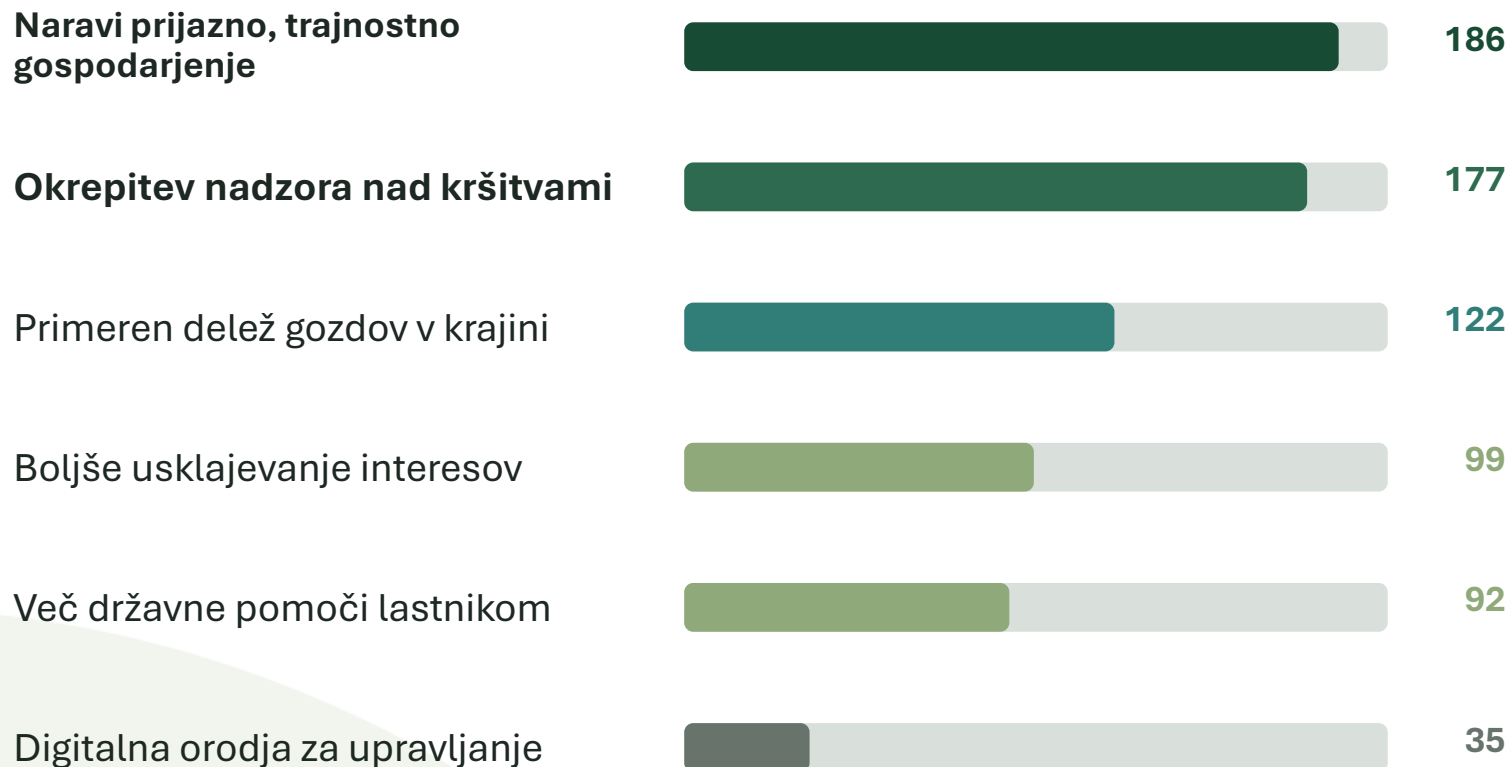
“ ZGS je prepoznan kot osrednja strokovna institucija.

- gozdnogospodarski načrti
- regulacija sečenj
- gozdarji na terenu

MANDAT ZA NADGRADNJO

Kaj javnost od sistema pričakuje

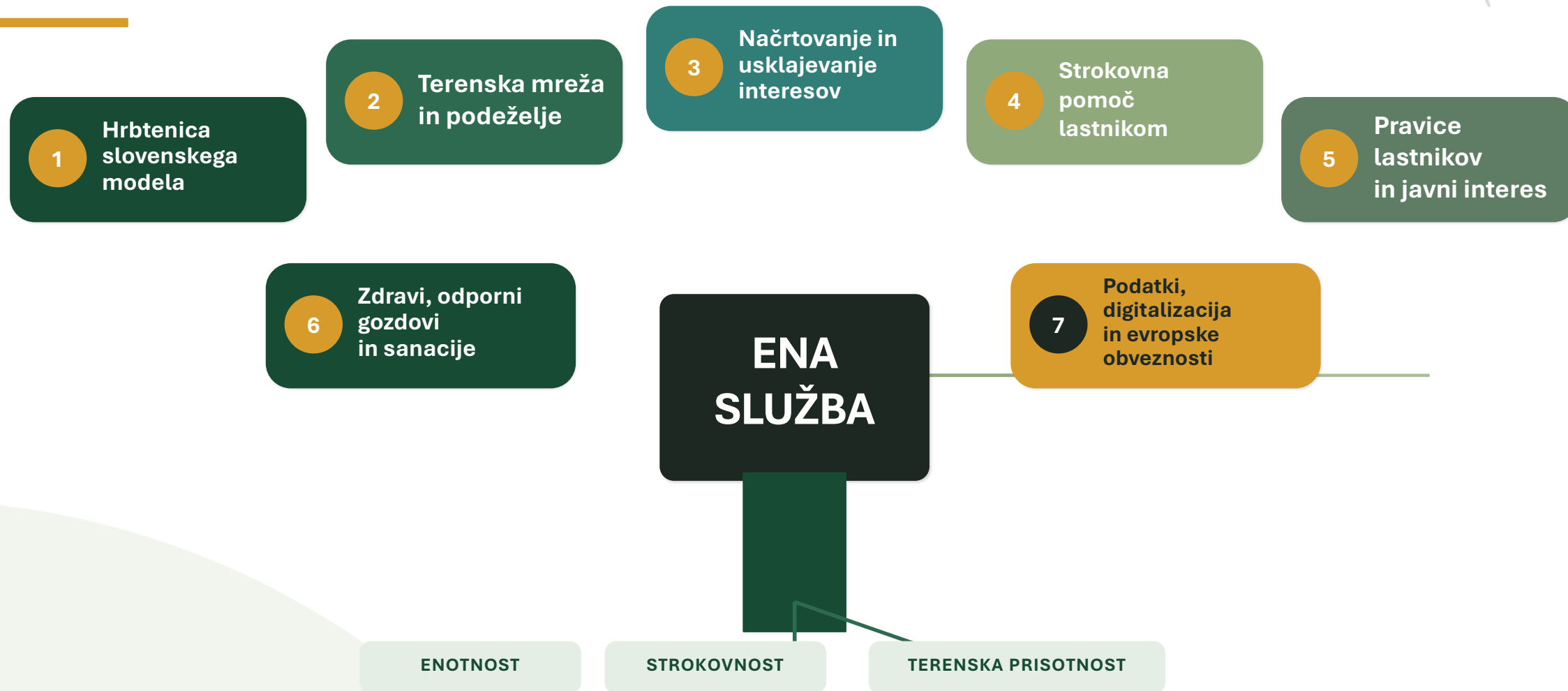
Javnost pričakuje

- TRAJNOST
- RED
- USKLAJEVANJE
- PODPORO LASTNIKOM

*Digitalna orodja so sredstvo, ne cilj.
Javnost ocenjuje rezultat v gozdu.*

Sedem nalog – ena javna služba

Razdrobljene naloge ustvarjajo vrzeli. Enotna služba zagotavlja kontinuiteto.

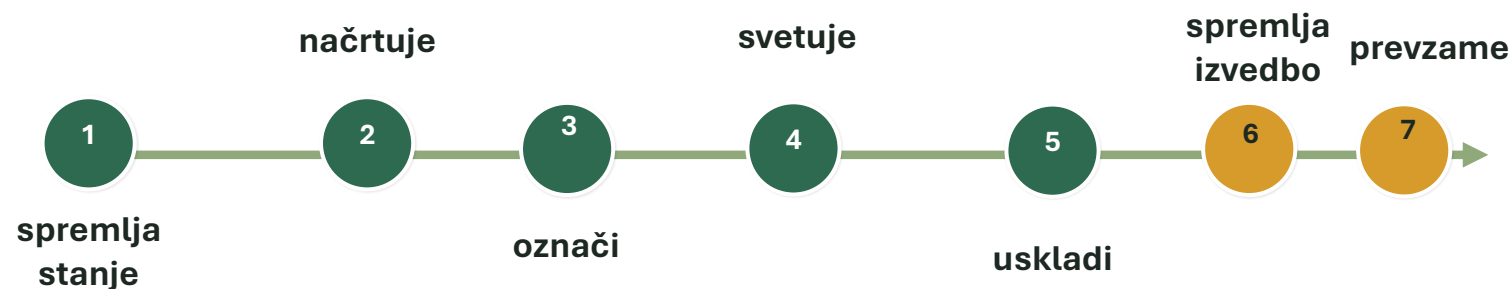
Terenski gozdar je stik sistema z realnostjo

TERENSKI GOZDAR

**Ključni vir
informacij
za lastnika.**

- neposredna opora
- zanesljiv sogovornik
- prvi odziv ob ujmah

Pot strokovne podpore

GOZDAR OSTAJA V GOZDU

Digitalizacija mora gozdarja vrniti v gozd — ne ga prikleniti na zaslon.

Manj podvajanja podatkov. Več časa za lastnika, gozd in izvedbo ukrepov.

Vrzel, ki jo moramo zapreti

UGOTOVITEV ANKETE 2025

Lastniki niso enovita skupina; spodbude so generične.

Informacije obstajajo, vendar ne dosežejo pasivnih in novih lastnikov.

Po označitvi se manjši lastnik pogosto znajde sam na neurejenem trgu storitev.

Posegi so strokovni, razlaga javnosti pa je prepozna ali premalo empatična.

RAZVOJNA NALOGA ZGS

Segmentirano svetovanje in financiranje glede na tip lastnika.

Proaktivni kontakt, osebna pot podpore in jasne informacije.

Podpora skozi celoten proces ter standardi kakovosti in zaupanja.

Pravočasna lokalna komunikacija in vključevanje pred posegom.

Največja rezerva sistema ni nov organ. Je boljši stik z ljudmi.

Posodobitev brez razgradnje

Spremembe da — ne na račun strokovne ravni upravljanja.

OHRANITI HRBTENICO

- enoten sistem za vse gozdove
- strokovna neodvisnost in podatkovna kontinuiteta
- terenska mreža in krizna odzivnost
- enotno načrtovanje
- ravnotežje javnega in zasebnega interesa

+

POSODOBITI DELOVANJE

- poenostaviti postopke in zmanjšati podvajanje
- ukrepe prilagoditi tipom lastnikov
- povečati realizacijo načrtovanih ukrepov
- digitalizirati tokove in proaktivno komunicirati
- povezati svetovanje, izvedbo in kakovost storitev

OHRANITEV HRBTENICE + POSODOBITEV = UČINKOVITEJŠA JAVNA SLUŽBA

Pet razvojnih prioritiet ZGS do 2030

1	ODPORNOST GOZDOV	obnova, varstvo, sanacije in prilagajanje drevesne sestave
2	LASTNIK 360°	svetovanje, varno delo, sredstva, aktivacija in povezovanje
3	VAROVALNI GOZDOVI	hudourniška območja, požarna preventiva in infrastruktura
4	MESTNI GOZDOVI	prilagojeno upravljanje, občine, dialog in kompenzacije
5	PODATKI & DIGITALNO	en vnos, večkratna uporaba, manj administracije, več terena

MERILO
USPEHA

izveden
ukrep
v gozdu

ne število novih
dokumentov

Razvoj mora biti viden v odpornosti gozdov, kakovosti storitve za lastnika in večji sposobnosti izvedbe.

Hvala za pozornost!

**Močna javna gozdarska služba
ni strošek sistema.
Je njegova odpornost.**

Sistem izboljšamo tako, da ohranimo njegovo hrbtenico in okrepimo sposobnost izvedbe.

ENOTEN SISTEM · GOZDAR NA TERENU · ODLOČITVE, KI SE POZNAJO V GOZDU

Naloge javne gozdarske službe skozi oči zaposlenih na ZGS: rezultati ankete med zaposlenimi na ZGS

Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije , Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko | **prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh**, UL BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

Zaključna konferenca projekta LEXSILVAE | Ljubljana, 31. 8. 2026

**OPTIMIZACIJA
INSTITUCIONALNO-
NORMATIVNIH REŠITEV ZA
TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE
GOZDOV V SLOVENIJI**

Racionalizacija ni sinonim za krčenje javne gozdarske službe

Javna gozdarska služba (JGS)

opravlja naloge v javnem interesu: od načrtovanja in nadzora do svetovanja lastnikom gozdov. V razpravi o prihodnosti JGS se pogosto enači racionalizacija z zmanjšanjem obsega nalog.

Rezultati ankete in intervjujev med zaposlenimi ZGS to enačenje problematizirajo in ponujajo natančnejšo sliko. **Kaj zaposleni dejansko predlagajo?**

Racionalizirati postopek $\neq$ ukiniti nalogo.

Odgovarjali so predvsem ljudje, ki JGS izvajajo na terenu

408

Delno izpolnjenih vprašalnikov

61%

Revirnih gozdarjev med anketiranci

270

Končanih anket

18,6

Povprečna delovna doba na ZGS (leta)

377

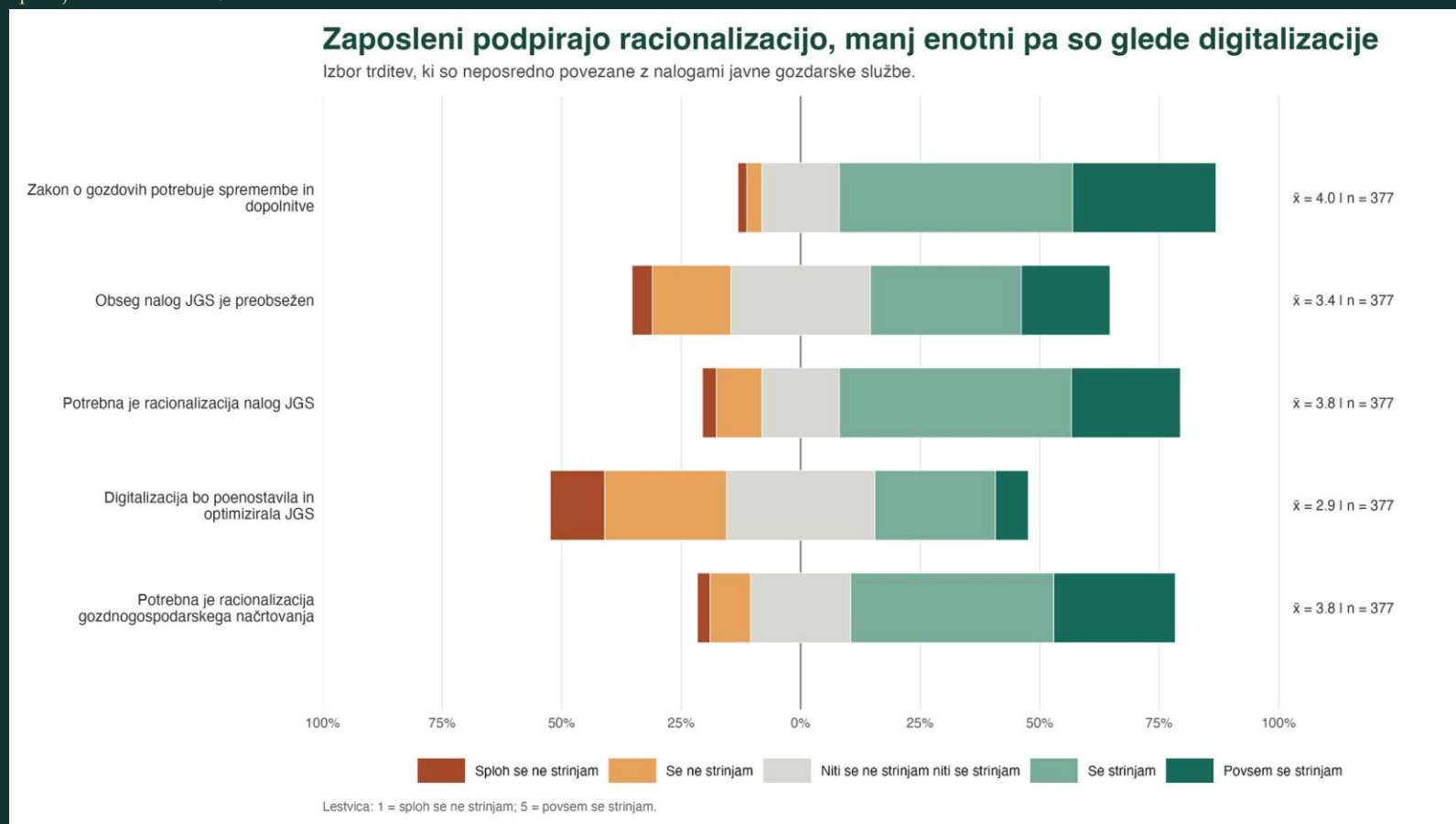
Veljavnih odgovorov pri Likertovih trditvah

Anketiranje: 12.–18. marec 2025. Na grafih je vedno prikazan veljavni n; kodi -1 in -3 nista obravnavani kot odgovor.

☐ Vzorec je pretežno terenski: večina anketirancev JGS izvaja neposredno v naravi in z lastniki gozdov.

Zaposleni podpirajo racionalizacijo, glede digitalizacije pa niso enotni

Ključne ugotovitve (povprečja na lestvici 1–5)

Racionalizacija nalog JGS

Povprečje 3,8 | 71,4 % strinjanja

Digitalizacija bo poenostavila JGS

Povprečje 2,9 | le 32,1 % strinjanja

Vir: Anketa med zaposlenimi na ZGS, marec 2025; veljavni n = 377

Največ pritiska je pri načrtih, odločbah in podatkih

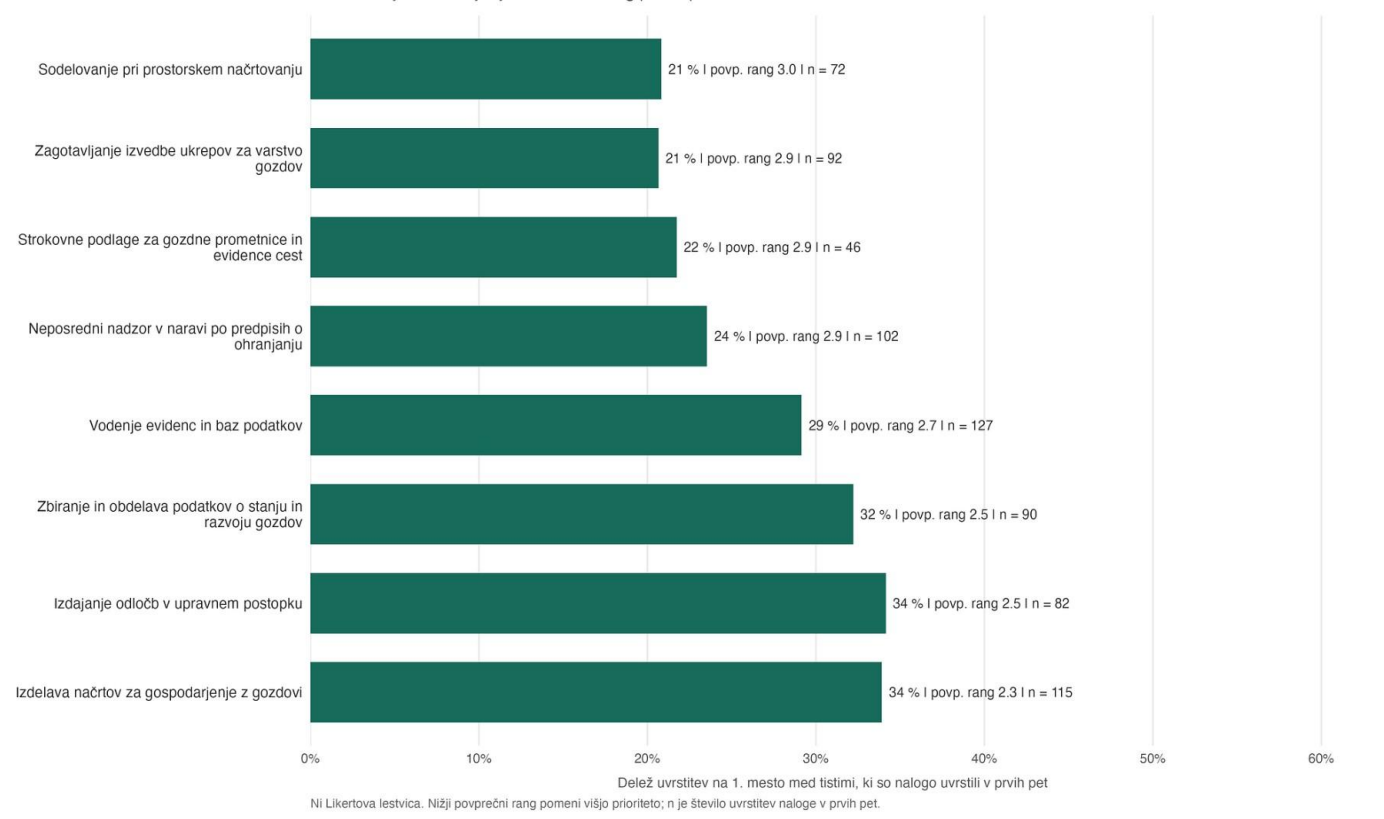
Top 5 nalog z največ uvrstitvami na 1. mesto

Naloga	1. mesto	Povp. rang	n
Izdelava načrtov za gospodarjenje z gozdovi	34 %	2,30	115
Izdajanje odločb v upravnem postopku	34 %	2,50	82
Zbiranje in obdelava podatkov o stanju gozdov	32 %	2,50	90
Vodenje evidenc in baz podatkov	29 %	2,72	127
Neposredni nadzor v naravi po predpisih o ohranjanju	24 %	2,89	102

Vir: Anketa med zaposlenimi na ZGS, marec 2025. Ni Likertova lestvica – prikazan je delež uvrstitev naloge na 1. mesto med tistimi, ki so jo uvrstili v prvih pet.

Katere naloge ZGS zaposleni najpogosteje uvrščajo na prvo mesto?

Prikazanih je osem najvišje uvrščenih nalog po skupnih rezultatih.

Revirni gozdarji so do digitalizacije bolj zadržani kot druge skupine

Trditev: »Digitalizacija bo poenostavila JGS« – po delovnem mestu

Revirni gozdarji ($n = 234$)

Povprečje **2,76** | 25,6 % strinjanja | 42,3 % nestrinjanja

Vodstvena mesta ($n = 72$)

Povprečje **3,01** | 36,1 % strinjanja

Drugi zaposleni ($n = 71$)

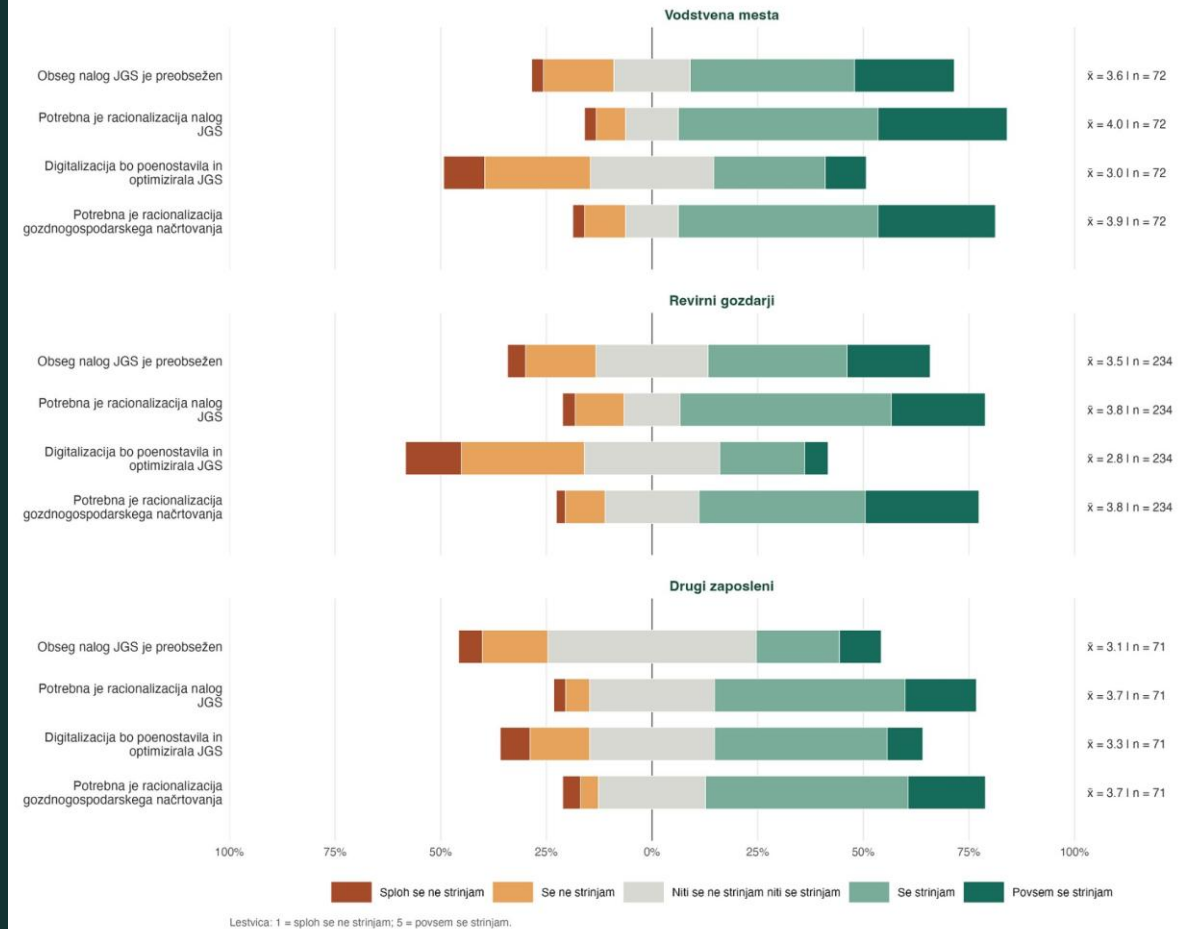
Povprečje **3,30** | 49,3 % strinjanja

📄 Razlike so opisne; brez dodatnega modela ne dokazujejo vzročnosti.

Vir: Anketa med zaposlenimi na ZGS, marec 2025.

Pogledi na naloge JGS po delovnem mestu

Delovna mesta so zaradi preglednosti združena v tri vsebinske skupine.

Daljša delovna doba pomeni manj pozitivnih pričakovanj od digitalizacije

Trditev: »Digitalizacija bo poenostavila JGS« – po delovni dobi

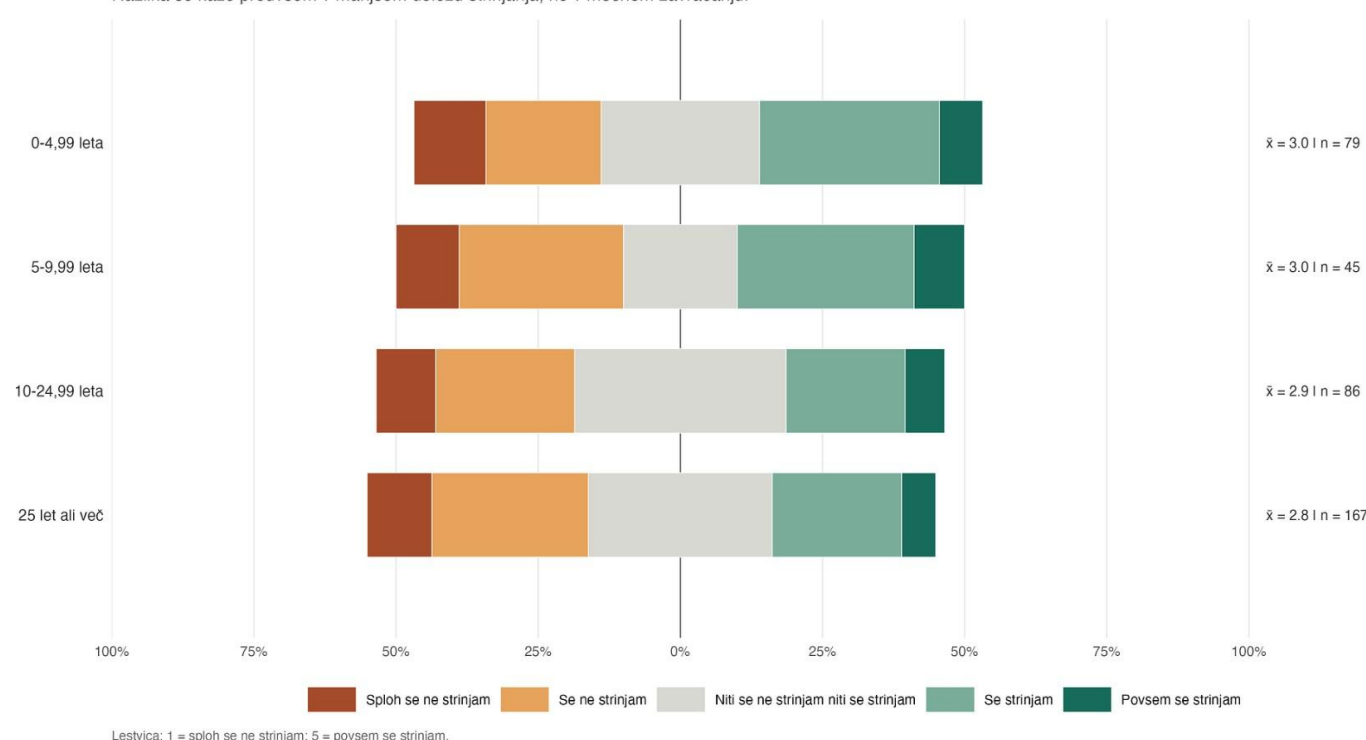
Delovna doba	Povprečje	Strinjanje	n
0–4,99 leta	2,97	39,2 %	79
5–9,99 leta	2,98	40,0 %	45
10–24,99 leta	2,90	27,9 %	86
25 let ali več	2,84	28,7 %	167

Razlika se kaže v **manjšem deležu strinjanja**, ne v enotnem zavračanju. Izkušeni zaposleni niso nujno nasprotniki digitalizacije – so pa bolj previdni glede njenih učinkov.

Vir: Anketa med zaposlenimi na ZGS, marec 2025.

Pri digitalizaciji so zaposleni z daljšo delovno dobo manj pozitivni

Razlika se kaže predvsem v manjšem deležu strinjanja, ne v močnem zavračanju.

Intervjuji pojasnijo, kaj zaposleni razumejo kot racionalizacijo

Intervjujska izhodišča so kvalitativna razlaga anketnih rezultatov, ne dodatna kvantitativna meritev.

1

Poenostaviti odločbe in postopke

Administrativni postopki so pogosto preobremenjujoči, ne naloge same. Zaposleni opozarjajo, da je breme v **načinu izvedbe**, ne v javnem namenu naloge.

2

Zmanjšati podvajanje podatkov in načrtov

Isti podatek se zbira in vnaša večkrat v različnih sistemih. Odprava tega podvajanja je konkretna, izvedljiva oblika racionalizacije.

3

Ohraniti oz. okrepiti strokovno terensko in svetovalno vlogo

Naloge so pretežno ustrezno opredeljene; **težava je način izvedbe**. Strokovna presoja in neposreden stik z lastniki gozdov sta nepogrešljiva.

Za prihodnjo JGS so pomembne tri oblikovalske odločitve

Sinteza rezultatov ankete in intervjujev; ne izhaja neposredno iz posameznega anketnega vprašanja.

1 Racionalizirati postopek, ne namena naloge

Ločiti javni namen od konkretnega administrativnega bremena.

Naloge JGS imajo legitimen javni namen – vprašanje je, kako jih izvesti z manj postopkovnega balasta.

2 Digitalizacijo načrtovati skupaj z revirnimi gozdarji in izkušenimi zaposlenimi

Zaupanje v učinke digitalizacije je pri revirnih gozdarjih in zaposlenih z daljšo delovno dobo nižje.

Njihovo vključevanje v načrtovanje digitalnih rešitev je pogoj za uspeh.

3 Podatek zajeti enkrat in ga uporabiti v načrtih, evidencah ter postopkih

Odpraviti podvajanje kot vir administrativnega bremena.

Enoten zajem podatkov je tehnično izvedljiv in organizacijsko smiseln korak.

Manj administracije, več strokovnega dela v gozdu

Rezultati nas ne vodijo k preprostemu seznamu nalog za ukinitve. Vodijo nas k vprašanju, kako naloge izvesti z manj postopkovnega balasta in z več prostora za strokovno presojo.

Vprašanje za razpravo

Kako preoblikovati postopke, da JGS ohrani javni namen in pridobi več časa za delo z gozdom in lastniki?

Povzetek ugotovitev

- Zaposleni podpirajo racionalizacijo (71,4 % strinjanja), ne ukinjanja
- Digitalizacija ostaja sporna – le 32,1 % strinjanja v celotnem vzorcu
- Revirni gozdarji so do digitalizacije bolj zadržani (25,6 % strinjanja)
- Največji pritisk: načrti, odločbe, zbiranje podatkov
- Rešitev: enkratni zajem podatkov, poenostavitev postopkov, vključevanje terena

Hvala za pozornost

Matevž Triplat

Vodja oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko

Večna pot 2, SI – 1000 Ljubljana, Slovenia

Tel: 00 386 1 200 78 06

E-pošta: matevz.triplat@gozdis.si

www.gozdis.si / wcm.gozdis.si / www.MojGozdar.si

Projekt LEXSILVAE

Predstavitev je nastala v okviru projekta LEXSILVAE. Anketa je bila izvedena marca 2025 med zaposlenimi na Zavodu za gozdove Slovenije.

Soavtorica: **prof. dr. Špela Pezdevšek Malovrh**
UL BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

*Vir podatkov: Anketa med zaposlenimi na ZGS, marec 2025.
Veljavni n = 377 pri Likertovih trditvah.*

GOZDNI DIALOG

ZASNOVA PARTICIPATIVNEGA PROCESA ZA PRESOJO ALTERNATIVNIH REŠITEV PRAVNE UREJENOSTI GOZDARSTVA

Dr. Darja Stare, dr. Nike Krajnc

OPTIMIZACIJA INSTITUCIONALNO-NORMATIVNIH
REŠITEV ZA TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE GOZDOV V
SLOVENIJI (V4-2421)

ZAKAJ POTREBUJEMO GOZDNI DIALOG?

Gozdni dialog je **trajen, organiziran in vključujoč proces**, v katerem **deležniki skupaj oblikujejo rešitve** za prihodnost gozdov.

Zakaj potrebujemo gozdni dialog?

- vedno več interesov v gozdu,
- podnebne spremembe,
- nove zahteve EU,
- pričakovanja lastnikov,
- varstvo narave,
- rekreacija in turizem.

65 % vprašanih je izrazilo pripravljenost za sodelovanje v gozdnem dialogu

Rešitve niso več samo strokovno vprašanje, ampak vprašanje usklajevanja interesov.

KAJ PRINAŠA GOZDNI DIALOG?

**vključevanje
 deležnikov**

**zgodnje
 prepoznavanje
 konfliktov**

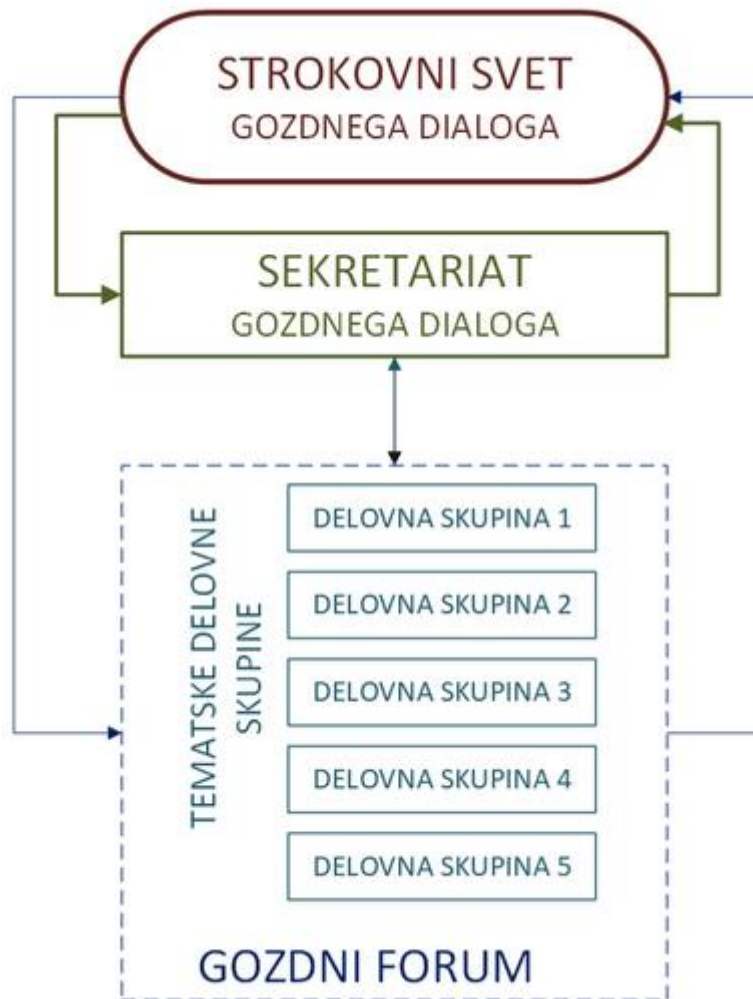
več zaupanja

**boljše
 odločitve**

**večja
 legitimnost
 gozdne politike**

STRUKTURA GOZDNEGA DIALOGA

Strokovni svet slovenskega gozdnega dialoga

Strokovni svet je **najvišji odločevalni organ**, v okviru katerega potekajo (gozdno) politična in tematska usklajevanja različnih interesov.

Sekretariat predstavlja **osrednji organ za delovanje**. Odgovoren je za načrtovanje in vodenje procesa, Je vmesnik med strokovnim svetom in delovnimi skupinami.

Tematske delovne skupine predstavljajo vsebinsko operativni del procesa, kjer se naslavlja strateške cilje, vprašanja in ukrepe.

NAČRT ZA GOZDNI DIALOG

1. Imenovanje članov strokovnega sveta – MK
September 2026
2. Prvo srečanje Strokovnega sveta in določitev
prioritetnih tem za delovne skupine
3. Imenovanje vodji delovnih skupin
4. Začetek dela delovnih skupin

Vsi ključni elementi za ponovni zagon slovenskega gozdnega dialoga so že pripravljeni.

GOZDNI DIALOG V SLOVENIJI

Zakaj

- Potrebujemo prostor za usklajevanje interesov.

Kako?

- Poenostavljena struktura slovenskega gozdnega dialoga.

Kaj zdaj?

- Pet konkretnih korakov za vzpostavitev.

OPTIMIZACIJA
INSTITUCIONALNO-
NORMATIVNIH REŠITEV ZA
TRAJNOSTNO IZKORIŠČANJE
GOZDOV V SLOVENIJI

**ALI SMO KOT STROKA PRIPRAVLJENI NAREDITI NASLEDNJI KORAK
IN GOZDNI DIALOG VZPOSTAVITI KOT TRAJEN PROCES?**